

D.G.

50 jaar Van Beuningen

1958-2008

Jeroen Giltaij

2009 (2012)

Inhoudsopgave

D.G. 50 jaar Van Beuningen 1958-2008	5
--------------------------------------	---

Bijlagen

Aankoopboek D.G. van Beuningen	33
Notities uit het Archief Van Beuningen in het Utrechts Archief	56
Notities over de collectie Van Beuningen in het Gemeentearchief Rotterdam	58
Schenkeningen door D.G. van Beuningen	62

D.G.

50 jaar Van Beuningen 1958-2008

Het was in 2008 vijftig jaar geleden dat de collectie van Daniël George van Beuningen (1877-1955) door de gemeente Rotterdam werd aangekocht en werd toegevoegd aan die van het Museum Boymans, waarna de naam gewijzigd werd in Museum Boymans-van Beuningen. Deze aankoop betekende een belangrijke uitbreiding van de collectie van het museum, vooral op het gebied van de vroege Vlaamse en van de buitenlandse schilderkunst.

Aan het leven van de grote zakenman Van Beuningen wijdde Harry van Wijnen een uitgebreide biografie, verschenen in 2004.¹ Hoewel daarin ook aandacht wordt besteed aan Van Beuningen als verzamelaar, wordt vrijwel geen van de door hem genoemde kunstwerken geïdentificeerd met werken in de huidige collectie van het museum. De auteur citeert weliswaar uit het *Aankoopboek*, maar verbindt de daar genoemde kunstwerken evenmin met al of niet in het museum aanwezige kunstwerken.

Het is dit *Aankoopboek*, bewaard in het familiearchief, dat het uitgangspunt is van deze studie naar D.G. als verzamelaar.² Er zal vervolgens aandacht besteed worden aan de betekenis van D.G. voor de collectie van het museum tijdens zijn leven. Tenslotte wordt geschetst hoe de collectie drie jaar na de dood van de verzamelaar in het museum terecht kwam.

In het genoemde familiearchief bevindt zich een schriftje, dat vermoedelijk het eerste aankoopboekje van Van Beuningen is geweest en waarin de aanwinsten chronologisch van 1903 tot 1919 summier door de verzamelaar zijn

---

¹ H. van Wijnen, *Grootvorst aan de Maas, D.G. van Beuningen (1877-1955)*, 2004. In het vervolg: Van Wijnen.

² Archief van de Familie Van Beuningen, archivalia D.G. van Beuningen, 2.21.230.192-204, nr. 199. Dit archief was in het Nationaal Archief in Den Haag, maar bleek door de familie in 2008 tijdelijk overgebracht te zijn naar Het Utrechts Archief. In 2011 is besloten dat het Archief van de Familie Van Beuningen definitief in Het Utrechts Archief wordt ondergebracht.

genoteerd. Schilderijen, beelden en meubels zijn in volgorde van aanwinst ingeschreven. Waarschijnlijk was dit op den duur op die manier een weinig overzichtelijk geheel geworden, waarop D.G. besloot een nieuw boekje te beginnen met daarin de aanwinsten ingeschreven op soort van kunstwerk. Dit *Aankoopboek, 1899 begonnen*, zoals op het titelblad is geschreven, is dan vermoedelijk direct na het eerste aankoopboekje in 1919 begonnen en is een meer systematische versie van het eerste schriftje.

Dit *Aankoopboek* begint dan met "Blauw Delftsch", dat 266 nummers telt. Er ontbreken echter af en toe nummers, die geplaatst zijn in de volgende hoofdstukken, namelijk "Gekleurd Delftsch" en "Chineesch, Saksisch, enz". Bij deze stukken kunstnijverheid is geen jaar van verwerving vermeld.

Daarna volgen de schilderijen, te beginnen in 1904 en eindigend in 1955, het jaar van Van Beuningens dood. Vervolgens komen er vijf pagina's met als titel "Tekeningen en etsen", dit keer wel weer van jaren van aankoop voorzien, te beginnen in 1913 en eindigend in 1949. Tenslotte volgen zeventien pagina's, waarvan er twee beginnen onder de titel: "Bronzen, Pendules enz." en niet voorzien zijn van een aankoopdatum, die echter wel begint aan het einde van pagina twee met het jaartal 1913 en loopt tot 4 februari 1955. In dit laatste hoofdstuk is ook beeldhouwkunst opgenomen.

Het *Aankoopboek* was dus in 1899 begonnen, zoals D.G. zich blijkbaar in 1919 nog wist te herinneren en toen noteerde. Het is echter niet bekend wat hij in dat eerste jaar, toen 22 jaar oud, kocht, omdat de vroegste hierin genoteerde aankoop in het boekje van 1904 stamt. Volgens Van Wijnen vestigde D.G. zich in 1900 in Rotterdam, zodat hij dus al in Utrecht moet zijn begonnen met aankopen.³ Van Wijnen schrijft verder dat het verzamelen van kunst ook al door zijn vader en zijn familie werd gedaan, zodat het hem al van huis uit vertrouwd was.⁴ Maar Van Beuningen was in veel opzichten een gedreven mens en ook het verzamelen moet een hartstocht zijn geweest. Interessant is dat aan de hand van het *Aankoopboek* vastgesteld kan worden wat hij wanneer kocht en voor welk bedrag. Getracht is om aan de hand van de vaak summiere beschrijvingen de genoemde kunstwerken te identificeren, voorzover zij althans in de collectie van het museum terecht zijn gekomen. Overigens zijn veel bedragen achter de kunstwerken in het boekje door Van

---

³ Van Wijnen, p. 82.

⁴ Van Wijnen, p. 208.

Beuningen doorgestreept. Dat bleek na enige tijd te moeten betekenen dat hij die kunstwerken weer verkocht of weggegeven had.

In het hiernavolgende zal getracht worden om in chronologische volgorde te zien wat de verzamelaar kocht. Daarbij wordt vrijwel alleen gekeken naar de schilderijen, de tekeningen en de beeldhouwkunst, omdat de kunstnijverheid zo algemeen is vermeld, dat identificatie meestal niet mogelijk is.

De eerste vijftien jaar (van ongeveer 1900 tot ongeveer 1915)

De eerste in het boek genoemde aankoop van een schilderij vond plaats in 1904 en betrof een "Binnenhuis" van "Weiland", dat Van Beuningen kocht voor f 650,- en dat hij blijkens de notitie "aan Hilda" heeft gegeven, zijn dertien jaar jongere zuster Hilda (1890-1941). Deze schilder Weiland is ongetwijfeld **Johannes Weiland** (1856-1909), die van 1879 tot 1900 in Kralingen heeft gewoond.

Deze eerste aankoop kan niet een vliegende start worden genoemd van de dan 27-jarige D.G., eerder een bescheiden begin. Op de eerste bladzijde van het aankoopboekje staan 21 schilderijen ingeschreven, verworven in de jaren van 1904 tot 1915, maar deze lijken niet buitengewoon belangrijk. Geen van deze schilderijen kon worden geïdentificeerd of is later in het museum terecht gekomen.

De schilders die de verzamelaar had gekozen zijn voornamelijk uit de Haagse school, zoals **Johan Hendrik Weissenbruch** en **Jacob Maris**, daarnaast is er belangstelling voor de school van Barbizon, met namen als **Théodore Rousseau** en **Antoine Vollon**. Er zijn tevens enkele zeventiende-eeuwse schilders, namelijk **David Teniers** en **Willem van de Velde**. Van Beuningen schreef in het boekje er bij wanneer hij een kunstwerk weer verkocht, zoals een aquarel van **Geo Poggenbeek**, die hij in 1909 kocht, maar in 1923 weer verkocht. Blijkbaar raakte hij op sommige kunstwerken uitgekeken en deed hij ze na verloop van tijd weer van de hand. Daarnaast gaf hij blijkbaar ook graag weg, zoals de bovengenoemde Weiland, maar ook bij een aquarel van **Jozef Israels** schreef hij: "weggegeven", zonder zelfs de begunstigde te noteren. Een schilderij van **Antoine Vollon**, voorstellend Duinkerken, had hij gegeven aan Dan, met wie misschien bedoeld is zijn zoon met die naam (1911-1973), die echter op dat moment nog maar 4 jaar oud was. Misschien was het een aardig schilderijtje voor de kinderkamer.

In die eerste elf jaar worden soms behoorlijke bedragen neergeteld voor schilderijen. De duurste zijn in 1909 een "Stadsgezicht" van **Jacob Maris** voor f 11.500,- en "Polder na regen" van dezelfde schilder in 1913 voor f 10.000,-. In de periode van 1909 tot 1918, die de eerste bladzijde van de lijst van tekeningen en prenten beslaat, begint Van Beuningen met zes tekeningen van **Anton Mauve**, koopt hij in 1912 een tekening van **Willem van de Velde**, maar slaat hij een grote slag in 1913, als hij op de veiling in Amsterdam twee tekeningen van **Rembrandt** koopt, het "Gezicht op Diemen" voor f 5520,- en "Studie van twee mannen" voor f 1150,-, welke laatste overigens nu wordt beschouwd als toegeschreven aan **Nicolaes Maes**.⁵

De aanwinsten die ingeschreven zijn in de hoofdstukken genoemd "Blauw Deftsch etc." zijn niet van een datum voorzien. Het is dus niet bekend wanneer deze voorwerpen zijn verworven. Bovendien is deze kunstnijverheid zo summier beschreven, dat zij niet te identificeren lijkt. Dat geldt ook voor de voorwerpen in het hoofdstuk "Bronzen, Pendules enz.", echter tot 1925, wanneer drie te identificeren bronzen worden vermeld, waarover verder meer. Van Beuningen begint als verzamelaar in die vijftien jaar op betrekkelijk bescheiden schaal. Zijn belangstelling is direct al zeer breed georiënteerd, kunstnijverheid, prenten en tekeningen, schilderijen van de Haagse school en Barbizon, en aandacht voor de zeventiende eeuw met een enkel schilderij en twee tekeningen van **Rembrandt**. Hij is zeer gesteld op musea en bezoekt in 1905 op huwelijksreis met Mies Schout Velthuys onder meer de Alte Pinakothek in München.⁶ Maar ook het Museum Boymans moet hij vaak hebben bezocht en een warm hart hebben toegedragen. In 1916, toen F. Schmidt-Degener directeur was, doet hij zijn eerste schenking. Het betreft het schilderij toen op naam van **Jean-Siméon Chardin**, "Stilleven met vruchten en brood", nu echter bekend als van **Roland Delaporte** (Parijs ca. 1724-1793).⁷ Waarom hij nu juist dit schilderij gaf is niet bekend. Maar een schilderij van de beroemde Franse schilder Chardin schenken aan zo'n op dat moment betrekkelijk bescheiden Rotterdams museum zegt misschien iets over de ambities die hij zelf had en die hij het museum toedacht. In het jaarverslag

---

⁵ *De tekeningen van Rembrandt en zijn school*, Rotterdam 1988, nrs. 19 en 122.

⁶ Van Wijnen, p. 123.

⁷ Doek, 44,4 x 62,2 cm, inv.nr. 1121.

schrijft Schmidt-Degener: "Het is voldoende op te merken, dat dit een der schoonste geschenken is, die het museum ooit ontvangen heeft".

De volgende tien jaar (ongeveer 1916 tot ongeveer 1925)

Uit het jaar 1916, het jaar waarin Van Beuningen de Chardin schenkt, koopt hij het eerste schilderij dat in 1958 in de collectie van het museum terecht zal komen. Het is het "Bosgezicht te Fontainebleau" van **Narcisso Diaz**, waarvoor hij f 7.000,- heeft betaald.⁸ Waar hij het heeft gekocht is in het aankoopboek nog niet genoteerd. Van de overige zes aanwinsten dat jaar zijn er vier van Franse en Nederlandse negentiende-eeuwse schilders (**Jongkind, Fantin Latour, Henner, Millet**) en twee van Hollandse zeventiende-eeuwers (**Maes, Van de Velde**). Deze zijn bijna allemaal later weer verkocht of geruild, zoals hij zelf aantekende.

Uit het jaar daarna zijn er twee schilderijen die in het museum zijn gekomen, typerend kan men intussen wel zeggen van de Franse negentiende eeuw en van de Hollandse zeventiende eeuw. Het ging om een tweede schilderij van **Diaz**, "Meisje met hond op schoot", waarvoor hij f 5.000,- betaalde.⁹

Daarnaast verwierf hij ook een "Riviergezicht" van **Jan van Goyen** bij de Amsterdamse kunsthandel E.J. van Wisselingh & Co. voor f 7.000,-, dat nu deel uitmaakt van de collectie.¹⁰ Het jaar 1918 toont een vergelijkbaar beeld van aankopen op het gebied van de Hollandse zeventiende eeuw en de Franse negentiende eeuw. Identificeerbaar is het schilderij van **Gustave Courbet**, "De appelboomgaard van de vader van Courbet te Ornans", waarvoor hij f 9500,- betaalde.¹¹ De andere schilderijen zijn van Franse en Nederlandse negentiende-eeuwse meesters, waaronder een "Aardappelrooier" van **Vincent van Gogh** (f 5.000,-), die hij echter later weer verkoopt.

Het jaar daarna, 1919, is eigenlijk het eerste jaar dat topstukken worden aangekocht. Het ging Van Beuningen misschien in financieel opzicht voor de wind, zodat hij meer kon besteden aan zijn collectie. De school van Barbizon raakt geheel op de achtergrond, het is nu de Hollandse zeventiende eeuw die de boventoon voert. Hij koopt een "Geleerde bij een kaars" van **Rembrandt**

---

⁸ Paneel, 31 x 39,5 cm, inv.nr. 2600.

⁹ Paneel, 35 x 26 cm, inv.nr. 2599.

¹⁰ Paneel, 31 x 46 cm, inv.nr. 2497.

¹¹ Doek, 45 x 54,5 cm, inv.nr. 2591.

voor f 20.000,-, die hem blijkbaar niet bevalt, want hij doet het schilderij later weer van de hand. De duurste aankoop dit jaar en tot nu toe in het algemeen was het kleine "Portret van een bejaarde vrouw" van **Frans Hals**, waarvoor Van Beuningen bij Goudstikker niet minder dan f 400.000,- over heeft.¹² Tevens koopt hij van **Adriaen van Ostade** "De liereman" voor f 32.000,- en van **Jan Steen** een "Boerenbruiloft" voor f 31.000,-, die hij beide in 1930 weer van de hand doet. Belangrijk zijn verder nog de **Pieter de Hooch**, "Interieur met aardappelschillende vrouw", van Hofstede de Groot gekocht voor f 24.000,- en de **Jan Steen**, "Soo gewonne, soo verteert", voor f 230.000,-, die beide later in het museum terecht zouden komen.¹³ Ook kunstnijverheid wordt dit jaar aangeschaft, die echter niet in het museum terecht is gekomen. Dat geldt ook voor een aantal tekeningen en prenten, waaronder de "Honderdguldenprent" van **Rembrandt**, waar hij f 9.000,- voor betaalt. Na deze explosie volgen relatief rustige jaren. In 1920 kocht Van Beuningen een **Michiel van Mierevelt**, "Portret van Johan van Oldenbarneveldt", waarbij hij in het aankoopboekje later noteerde: "gegeven aan Raadhuis Rotterdam".¹⁴ Een jaar later volgde **Rembrandt**, "Moeder met bakerkind", voor f 75.000,- gekocht van verzamelaar en handelaar Frits Lugt.¹⁵ Het zou later worden toegeschreven aan **Barent Fabritius**.¹⁶ Weer een jaar later, in 1922, verwierf Van Beuningen bij Goudstikker voor f 15.000,- het "Stilleven met vruchten en aardewerk" van **Jean-Simeon Chardin**, het enige schilderij dat jaar.¹⁷ In deze jaren werden ook prenten en tekeningen verzameld, zoals in 1920 de tekening van **Rembrandt**, "Ruth en Naomi", voor f 1600,- gekocht van Hofstede de Groot, in 1958 door het museum verworven maar er pas in 1973 terecht gekomen.¹⁸ Overigens deed hij in 1922 een vorstelijke schenking aan het

---

¹² Paneel, 29,5 x 21 cm, inv.nr. 2498.

¹³ Doek, 83 x 72 cm, inv.nr. 2500; doek, 79 x 104 cm, inv.nr. 2527.

¹⁴ De huidige kunstbeheerder bestuursdienst Rotterdam weet niet waar het werk thans is (oktober 2008).

¹⁵ Paneel, 25 x 21,5 cm, inv.nr. 2512.

¹⁶ Zie J. Bruyn in cat. 1988B, nr. 6 (met verwijzing bijvoorbeeld naar Valentiner in 1921).

¹⁷ Doek, 44 x 54 cm, inv.nr. 2575.

¹⁸ Cat. 1988, nr. 13.

Museum Boymans, namelijk van de gepolychromeerde houtsculptuur

Hollands omstreeks 1500, voorstellend "Bewening van Christus".¹⁹

Het jaar daarna werd het kleine schilderijtje van **Adriaen Brouwer**, "Portret van een man met punthoed" gekocht, voor f 9.000,-. Maar ook, voor het aanzienlijke bedrag van f146.250,-, een schilderij van **Johannes Vermeer**, "Meisjesportret", dat hij echter weer heeft verkocht. Waarschijnlijk was dit het schilderij dat als Vermeer tentoongesteld was in de Vermeer-tentoonstelling in 1935.²⁰

De tien jaar daarna (van ongeveer 1925 tot ongeveer 1935)

Het jaar 1925 begint met een viertal Hollandse zeventiende eeuwse-schilders. Het betreft een vroeg schilderij van **Aelbert Cuyp**, "Rivieroever", waarvoor hij f 15.000,- betaalt, gevolgd door een "Watermolen bij een boerenwoning met rietdak", van **Jacob van Ruisdael**, dat hij bij Goudstikker koopt voor f 24.000,-, van **Adriaen Brouwer** de "Boerderij bij maanlicht", ook bij Goudstikker, voor f 10.000,-, een schilderij overigens waarvan de toeschrijving thans wordt betwijfeld, en een schilderijtje van **Willem van de Velde**, gekocht voor f 4.000,-.²¹ In hetzelfde jaar wordt ook een "Blauwe vaas met bloemen" van **Van Gogh** gekocht voor f 9.000,-, die niet in het museum terecht zal komen en thans deel uitmaakt van de collectie van het Musée d'Art et d'Histoire in Genève.²² Opmerkelijk is dat zijn belangstelling voor de oude buitenlandse schilderkunst blijkbaar is gewekt, want hij koopt op de veiling Castiglioni in Amsterdam de twee kleine schilderijtjes van **Francesco Guardi**, "Gezicht op de S. Pietro di Castello" en "Gezicht op de S. Giorgio Maggiore".²³ In de veilingcatalogus staat als aankoopbedrag f 10.200,- voor de beide schilderijen, in het boekje noteerde Van Beuningen f 11.220,-, dat is het

---

¹⁹ Eikenhout, 59 x 38 x 15 cm; inv.nr. 1056; cat. 1994, nr. 57.

²⁰ Johannes Vermeer, "Portret van een jong meisje", doek, 37,5 x 32,5 cm; cat. *Vermeer, oorsprong en invloed*, Rotterdam 1935, nr. 89, afb. 70.

²¹ Paneel, 43,5 x 74 cm, inv.nr. 2490; paneel, 36 x 42 cm, inv.nr. 2520; paneel, 25 x 18,5 cm, inv.nr. 2486; paneel, 23 x 21 cm, inv.nr. 2534.

²² Cat. 1949, nr. 141, afb. 184 (kleur). J.-B. de la Faille, F 322 (H 333), Hulsker, 1292, als in particulier bezit Zwitserland.

²³ Veiling Castiglioni, Amsterdam, Frederik Muller, 17-20 november 1925, nrs. 35 en 36.

eerste bedrag vermeerderd met precies 10%, de veilingkosten zoals vermeld als conditie in de veilingcatalogus.

Op dezelfde veiling verwierf Van Beuningen een bronzen deurklopper, toen op naam van **Alessandro Vittoria**, maar inmiddels als **Frans tweede helft negentiende eeuw** te boek staand, gekocht voor f 2500,-, de "Samson en een Filistijn" en de "Samson en twee Filistijnen", toen op naam van **Pierino da Vinci** en gekocht voor f 4.200,- en 3.100,-, nu als "**Naar Michelangelo**" te vinden.²⁴

Inmiddels heeft Dirk Hannema, dan 30 jaar oud, de gunsten weten te verwerven van de 48-jarige D.G. Hij wist het schilderij van **Rubens**, "Portret van een Carmelieter monnik", dankzij diens grote steun aan te kopen.²⁵ Hoeveel deze bijdroeg is niet bekend, maar het zal een aanzienlijk deel van het aankoopbedrag zijn geweest.

In 1926 is het rustig op het verwervingsfront. Het "Bloemstilleven" van **Jacob Marellus** wordt bij Goudstikker gekocht voor f 1500,-, en bij dezelfde kunsthandel voor het aanzienlijke bedrag van f 20.000,- het kleine schilderijtje op koper door **Gerard ter Borch**, "Portret van Don Caspar de Bracamonte y Guzman".²⁶ Ook 1927 begon bescheiden, met een "Kruisiging van Petrus", volgens het aankoopboekje van **Van Dyck** of **Rubens**, maar nu als **Caspar de Crayer**.²⁷ Tevens kocht hij een tekening van **Van Dyck**, "Het laatste avondmaal".²⁸ Maar ronduit fenomenaal was dit jaar de verwerving van het schilderij van **Hercules Segers**, "Rivierdal met huizen", uit de collectie van James Simon, voor het aanzienlijke bedrag van f 88.000,-. Waarom de verzamelaar het schilderij van deze betrekkelijk onbekende kunstenaar voor het grote bedrag kocht is niet bekend. Hij moet toch van het bijzondere van Segers hebben geweten.²⁹

---

²⁴ Veiling Castiglioni, Amsterdam, Muller, 17-20 november 1925, nrs. 48, 72 en 73; cat. 1994, nrs. 16, 51, 52.

²⁵ Paneel, 59 x 74,5 cm, inv.nr. 1739.

²⁶ Paneel, 38,5 x 29 cm, inv.nr. 2507; koper, 10,5 x 9 cm, inv.nr. 2529.

²⁷ Paneel, 64 x 44,5 cm, inv.nr. 2519.

²⁸ Inv.nr. MB 1958/T 33.

²⁹ Doek, 70 x 86,6 cm, inv.nr. 2525. Zie hiervoor ook S. Laemers, 'Het potlood als metgezel. Portrettekeningen door Willem Vogelsang (1875-1954)', in: *Liber amicorum Dorine van Sasse van Ysselst*, Den Haag 2011, pp. 318-320 en afb. 2.

In het jaar dat volgde, 1928, sloeg Van Beuningen op brede wijze en met een groot aantal aankopen toe. Het begon met twee schilderijen van **Fantin Latour**, namelijk "Rose en oranje-rode gladiolen" en "Witte anjers in een glas", elk voor f 8500,- gekocht, de eerste bij kunsthandel Unger.³⁰ Maar een hoogtepunt was het schilderij van **Hans Memling**, "Twee paarden in een landschap", bij kunsthandel Bachstitz verworven voor f 139.500,-, gevolgd door **Jheronymus Bosch**, "Christus voor Pilatus" voor f 40.000,-, "De verzoeking van de heilige Antonius", bij Goudstikker gekocht voor f 47.000,- en **Adriaen Isenbrant**, "Maria met kind" voor f 24.500,-.³¹ Tegelijkertijd was er echter ook belangstelling voor de zeventiende eeuw, met een aankoop van een "Stilleven" van **Jan van de Velde** voor f 2000,- en een klein "Wintergezicht" van **Esaias van de Velde** voor f 1000,-, maar ook voor buitenlandse schilderkunst, zoals blijkt uit de verwerving van de "Golgotha" van **Giovanni Domenico Tiepolo** voor f 26.500,-.³² Tevens doet dit jaar de eerste **Johannes Vermeer** zijn intrede, een "Stilleven" uit de Nemesz collectie, verworven voor f 23.100,-, dat in de catalogus van 1952 echter **Hollandse school** wordt genoemd en niet in het museum terecht is gekomen.³³ Een even vreemde aankoop is dan in 1929 het schilderij van **Leonardo da Vinci** "Johannes de Doper" voor f 36.000,- bij Vecht, dat een kopie is naar het schilderij in het Louvre, maar door Van Beuningen toch blijkbaar zo interessant was gevonden, dat er door hem een fors bedrag voor neer werd geteld.³⁴ Tevens werden dit jaar twee zeventiende-eeuwse schilderijen gekocht, namelijk een "Maanlandschap" van **Aert van der Neer**, bij Bachstitz voor f 30.000,- het "Stilleven" van **Willem Kalf**, voor f 30.000,- bij Beets verworven.³⁵ Maar weer kocht hij ook buitenlandse schilderkunst, een "Gezicht in Venetië" van **Francesco Guardi**, bij Knoedler gekocht voor

---

³⁰ Doek, 35 x 33 cm, inv.nr. 2604; doek, 31 x 27 cm, inv.nr. 2603.

³¹ Paneel, 43,4 x 18 cm, inv.nr. 2470; paneel, 46,5 x 36,5 cm, inv.nr. 2438; paneel, 50 x 39,5 cm, inv.nr. 2441; paneel, 31 x 20 cm, inv.nr. 2452.

³² Doek, 37 x 29 cm, inv.nr. 2532; paneel, 21 x 25 cm, inv.nr. 2531; doek, 75 x 90,8 cm, inv.nr. 2587.

³³ Cat. 1952, nr. 96.

³⁴ Paneel, 57, x 34,5 cm, inv.nr. 2552.

³⁵ Paneel, 58 x 49 cm, inv.nr. 2509; doek, 62 x 56 cm, inv.nr. 2503.

f 21.750,- en het "Liggend naakt" van **Jean-Honoré Fragonard**, nu beschouwd als uit de omgeving van deze schilder.³⁶ Bijzonder was de aankoop van het schilderijtje van **El Greco**, "Johannes de Evangelist", bij Goudstikker gekocht voor het aanzienlijke bedrag van f 47.500,-; daarnaast volgde het schilderij van **Odilon Redon**, "Vaas met winde", bij Unger verworven voor f 3.000,-.³⁷ Aan het Museum Boymans schonk Van Beuningen dit jaar een stilleven van zijn vriend **Walter Vaes**, "Stilleven met gelardeerde haas".³⁸

Het jaar 1930 begon sterk met de aankoop van een schilderij van **Claude Monet**, "Aan de oever van de Seine", bij Van Wisselingh gekocht voor f 15.000,-.³⁹ Het is het eerste impressionistische schilderij dat in de collectie kwam, vermoedelijk als gevolg van zijn huwelijk in 1929 te Parijs met de française Odette Ragoulleau, die hem op deze schilderkunst zal hebben gewezen. Hij kocht dit jaar trouwens ook nóg modernere kunst, namelijk van **Picasso**, "Femme assise", bij Unger voor f 15.000,-, een schilderij dat hem waarschijnlijk niet beviel, want hij schonk het vijf jaar later aan het Museum Boymans.⁴⁰ In het *Twents Dagblad Tubantia* van 30 oktober 1947 zal hij daar later zelf over zeggen: "Ik houd niet van het latere werk van Picasso en zijn vrienden. Hun werk wil ik per sé niet in mijn huis hebben. Stelt u zich eens voor, dat zo'n vrouwelijk gedrocht met de neus op de plaats van het oor en het ene oog twintig centimeter hoger dan het andere, enfin, u weet wel wat ik bedoel, stelt u zich eens voor, dat zoiets in deze omgeving zou hangen." Maar één van de belangrijkste kunstwerken uit de collectie deed dit jaar zijn intrede, namelijk het meesterwerk van **Titiaan**, "Jongen met honden", voor f 240.000,- gekocht bij Goudstikker.⁴¹ Hoewel het een enorm aankoopbedrag was, heeft Van Beuningen zelf waarschijnlijk niet beseft welk groot kunstwerk hij toen aan het Nederlands kunstbezit toevoegde. Een "Christus aan het kruis" van **El Greco**, thans als school van, kocht hij van kunsthandel De Boer voor het grote bedrag van f 25.000,-, werd door hem direct in bruikleen

---

³⁶ Doek, 23,5 x 43 cm, inv.nr. 2581; doek, 21 x 35 cm, inv.nr. 2576.

³⁷ Doek, 28,7 x 26 cm, inv.nr. 2551; paneel, 28,5 x 19 cm, inv.nr. 2613.

³⁸ Doek, 54,5 x 67,7 cm, inv.nr. 1888.

³⁹ Doek, 62 x 83 cm, inv.nr. 2612.

⁴⁰ Paneel, 53,5 x 35 cm, inv.nr. 1688.

⁴¹ Doek, 99,5 x 117 cm, inv.nr. 2569.

gegeven aan het Rijksmuseum en door hem in 1933 geschonken ter gelegenheid van het 25-jarig ambtsjubileum van F. Schmidt Degener.⁴² Enkele zeer uiteenlopende meesterwerken werden dit jaar aan de collectie toegevoegd, zoals van **Charles-François Daubigny**, "Het papaverveld", gekocht bij Huinck & Scherjon voor f 15.000,-, van **Lucas van Leyden**, "Jozef en de vrouw van Potifar" bij Goudstikker voor f 140.000,- en van **Paolo Veronese**, "Portret van een jongen", eveneens bij Goudstikker voor f 35.000,-.⁴³ Maar ook het schilderijtje uit de **Franse School** uit de **vijftiende eeuw**, "Hieronymus" verwierf hij voor f 10.000,-.⁴⁴

Het volgende jaar, 1931, was in verhouding betrekkelijk rustig. Van **Joachim Patinir** werd van Goudstikker het "Landschap met grazende ezel" gekocht voor f 11.000,- en van **Pieter Aertsen** het grote schilderij "Christus in het huis van Martha en Maria" voor f 5.500,- dat door hem direct in bruikleen aan het Museum Boymans werd gegeven.⁴⁵ Van **Georg Hendrik Breitner** kocht hij achter elkaar ineens drie schilderijen, waarvan het "Jong meisje met lang kastanjebruin haar" voor f 925,-, dat direct door hem aan het museum werd geschonken.⁴⁶

In het jaar 1932 werd de collectie op zeer grote schaal uitgebreid door de verwerving van de verzameling van de Weense bankier Stephan von Auspitz. Het *Aankoopboek* vermeldt niet minder dan 59 schilderijen, die voor een totaal bedrag van f 811.250,- werden aangekocht. Daarnaast kwamen nog twaalf brons- (en zilver)sculpturen, een houtsculptuur en een Italiaanse cassone uit die collectie voor een totaal bedrag van f 65.625,-.

De schilderijen bestonden voor het merendeel uit werken van Italiaanse meesters, maar ook Hollandse en Vlaamse schilders waren vertegenwoordigd. In het hiernavolgende worden niet alle 59 schilderijen besproken, maar worden slechts enkele opmerkelijke werken genoemd. Belangrijke schilderijen waren bijvoorbeeld van **Rubens**, "Het martelaarschap van de H. Livinus" voor

---

⁴² *Verslagen omtrent s'Rijks verzamelingen van geschiedenis en kunst 1933*, deel 56, Den Haag, 1934, p. 13.

⁴³ Paneel, 38 x 66,5 cm, inv.nr. 2592; paneel, 25 x 34,5 cm, inv.nr. 2455; doek, 30,5 x 21,5 cm, inv.nr. 2570.

⁴⁴ Paneel, 24 x 18 cm, inv.nr. 2467.

⁴⁵ Paneel, 27 x 23 cm, inv.nr. 2474; paneel, 126 x 200 cm, inv.nr. 1108.

⁴⁶ Doek, 65 x 51,5 cm, inv.nr. 1091.

f 50.000 gekocht, het drieluik steeds op naam van **Dirck Vellert**, maar nu als **Meester van de Aanbidding te Lille** bekend, voor f 30.000,- gekocht en direct aan het museum in bruikleen gegeven, waarschijnlijk vanwege de omvang.⁴⁷ Van betekenis waren ook het schilderij van de **Meester van de Virgo inter Virgines**, "De verkondiging aan Maria", het schilderij van de **Meester van het Leven van Maria**, "De ontmoeting van Maria en Elisabeth" en het meesterlijke "Portret van en jongen met baret" van **Jacob Backer**.⁴⁸ Andere voorbeelden zijn **Jacopo del Sellaio**, "Orpheus en Eurydice", gekocht voor f 10.000,- en **Ercole de' Roberti (?)**, "Portret van Pietro Cenni", waarvoor niet minder dan f 100.000,- werd betaald.⁴⁹ Voor de "Madonna met kind" van **Jacopo Tintoretto** betaalde hij f 50.000,- en voor de "Sebastiaan" van **Vincenzo Foppa** f 30.000,-. Opmerkelijk bij de sculpturen zijn de twee zilveren beelden destijds op naam van **Alessandro Vittoria** en nu toegeschreven aan **Tiziano Aspetti**, voorstellend de apostelen Paulus en Petrus, waarvoor hij f 15.000,- betaalde en het brons toegeschreven aan **Giovanni da Bologna**, "Slapende nimf en sater", gekocht voor f 25.000,-.⁵⁰ Volgens niet gedocumenteerde berichten had Van Beuningen de collectie in zijn geheel gekocht en door verkoop van een deel daarvan zou de aankoop hem vrijwel niets hebben gekost.⁵¹ Overigens kocht Van Beuningen op de veiling in Amsterdam nog een tekening van **Rembrandt** voor f 2700,- die echter nu te boek is gesteld als van **Ferdinand Bol**.⁵²

Was de verwerving van deze collectie Von Auspitz van belang? Enerzijds natuurlijk wel, tal van belangrijke stukken deden hun intrede in de Rotterdamse collectie. Maar er waren toch ook vele in kwalitatief opzicht matige werken bij en kunstwerken van echt grote namen ontbraken, met

---

⁴⁷ Paneel, 84,5 x 59 cm, inv.nr. 2515; paneel, 106 x 130 cm, inv.nr. 1959.

⁴⁸ Paneel, 57,3 x 47 cm, inv.nr. 1568; paneel, 104 x 57,6 cm, inv.nr. 2465; paneel 52 x 46 cm, inv.nr. 2483.

⁴⁹ Paneel, 60 x 150 cm, inv.nr. 2563; paneel, 42 x 32 cm, inv.nr. 2562.

⁵⁰ Zilver, 55 x 12 x 24 cm, inv.nrs. 1133 en 1134; brons, 19,3 x 33,5 x 17,2 cm, inv.nr. 1123.

⁵¹ Zie hierover Van Wijnen, p. 494, noot 7.

⁵² In cat. *Tekeningen van Rembrandt en zijn school*, Rotterdam (Museum Boymans-van Beuningen) 1988, nr. 45.

uitzondering van **Rubens**, maar aan de eigenhandigheid van bovengenoemde schetsen wordt dan thans weer door sommige kunsthistorici getwijfeld.

In ieder geval moet de aankoop Van Beuningen financieel niet in de problemen hebben gebracht, want in 1933 verwerft hij direct het schilderij van **Albrecht Dürer**, "De heilige familie", voor f 300.000,-; ook het "Stilleven met boeken" van **Sebastian Stoskopf** wordt voor f 4000,- gekocht evenals het "Landschap met koeien" van **Paul Gauguin**, voor f 5000,- bij kunsthandel Unger.⁵³ Bij Goudstikker kocht hij nog een kleine sculptuur in was, "Riviergod", toen op naam van **Michelangelo**, nu als zestiende eeuw naar deze meester.⁵⁴ Dit jaar zou echter ook bijzonder worden omdat de verzamelaar de zes olieverfschetsen van **Peter Paul Rubens**, voorstellend het leven van Achilles, die hij door Goudstikker op de veiling in Londen had laten kopen, schonk aan het Museum Boymans. Deze reeks schetsen behoort nog steeds tot de hoogtepunten van de Rotterdamse verzameling.⁵⁵

Opgemerkt moet trouwens worden dat Van Beuningen ook belangstelling had voor Engelse schilders, zoals **Romney**, **Reynolds** en **Raeburn**, die echter niet in de collectie van het museum terecht zijn gekomen. Ook Spaanse schilders maakten deel uit van zijn verzameling, zoals **Murillo**, **Velazquez** en **Goya**. Van de laatste verwierf hij in 1934 "De geklede Maja", voor slechts f 10.500,-, maar dat schilderij is gebleken een kopie te zijn.⁵⁶ Voor een vergelijkbaar bedrag, f 12.500,-, kocht Van Beuningen bij Goudstikker weer een meesterwerk, namelijk van **Jan Gossaert**, "De metamorfose van Hermaphroditus en Salmacis".⁵⁷ Eveneens van Goudstikker kwam het schilderij van **Jheronimus Bosch**, "De aanbidding van de koningen", voor f 6.500,- en het Zuid-Nederlandse "Maria met kind" met op de achterzijde het beroemde "Stilleven met boeken en wasbekken", verworven als **Bouts** met vraagteken voor f 15.000,-.⁵⁸ Maar ook de impressionisten bleven hem interesseren, zodat hij bij Huinck & Scherjon het sublieme schilderij van **Claude Monet**, "Het

---

⁵³ Paneel, 30,5 x 28,7 cm, inv.nr. 2447; paneel, 205 x 35 cm, inv.nr. 2528; doek, 64 x 80 cm, inv.r. 1885.

⁵⁴ Was, 13 x 8,5 x 16 cm, inv.nr. 1124.

⁵⁵ Panelen, 43/44 x 36,5/44/45,5/51,5 cm, inv.nrs. 1760, 1706A-E.

⁵⁶ Doek, 57 x 86 cm, inv.nr. 2537A.

⁵⁷ Paneel, 32,8 x 21,5 cm, inv.nr. 2451.

⁵⁸ Paneel, 70 x 56,7 cm, inv.nr. 2440; paneel 24 x 21 cm, inv.nr. 2469.

papaperveld" verwierf, voor het bescheiden bedrag van f 7000,-.⁵⁹ Hij had daar overigens al gekocht de "Cypressen" van **Van Gogh** voor f 12.000,-, die hij in 1952 zou inruilen voor de **Geertgen** en die vals zou blijken te zijn.⁶⁰ En bij Unger verwierf hij voor f 5000,- het schilderij van **Alfred Sisley**, "De boomgaard", dat eveneens een mooie uitbreiding van de impressionisten betekende.⁶¹ Maar ook het museum was hij niet vergeten, want in dat jaar verwierf hij bij Goudstikker voor f 3000,- **Cornelis Troost**, "'t beslikte Zwaentje", dat hij direct in bruikleen gaf en op den duur ook schonk, maar wanneer is niet bekend.⁶²

Het jaar 1935 begon met de aankoop bij Unger van een schilderij van **Vincent van Gogh**, "Vaas met rode gladiolen en witte violieren", voor een in onze ogen bescheiden bedrag, namelijk f 8000,-.⁶³ Blijkbaar was de schilder net als de impressionisten toen nog niet zo tot de hoogste toppen doorgedrongen. Relatief bleef 1935 echter een rustig jaar, met aankoop van het schilderij van **Tintoretto**, "De wijze en de dwaze maagden" voor f 7055,-.⁶⁴ Maar Van Beuningen kocht ook moderne kunst, namelijk van **James Ensor**, "Het interieur van de schilder", dat omstreeks 1930 was gemaakt, in dat jaar bij Huinck & Scherjon in Amsterdam werd getoond, in 1935 door Van Beuningen voor f 4500,- werd gekocht en in bruikleen werd gegeven aan het museum.⁶⁵ Verder volgde nog een schilderij op naam van **Lucas van Leyden**, "Portret van een vrouw", voor f 12.500,- gekocht bij Goudstikker en waarvan de toeschrijving niet meer wordt aanvaard, en de "Chinoiserie" van **François Boucher** voor £ 2400,- of f 17.500,- gekocht op de veiling bij Sotheby in Londen.⁶⁶ Het in 1930 bij Unger gekochte schilderijtje van **Picasso** schenkt hij dit jaar aan het museum. Belangrijke aankopen doet hij dit jaar ook op het gebied van de kunstnijverheid, namelijk een zilveren zoutvat van **Adam van**

---

⁵⁹ Doek, 58 x 79 cm, inv.nr. 2611.

⁶⁰ Doek, 90 x 69,5 cm, cat. 1949, nr. 143, afb. 186.

⁶¹ Doek, 54 x 72 cm, inv.nr. 2615.

⁶² Doek, 78,3 x 100,5 cm, inv.nr. 2040.

⁶³ Doek, 65,5 x 35 cm, inv.nr. 2607.

⁶⁴ Doek, 70 x 88 cm, inv.nr. 2567.

⁶⁵ Doek, 84 x 66 cm, inv.nr. 1203.

⁶⁶ Paneel, 26 x 24,4 cm, inv.nr. 2457; papier op doek, 38,1 x 52,1 cm, inv.nr. 2573.

Vianen uit 1622 en een vergulde schaal van **Paulus van Vianen** uit 1612, respectievelijk gekocht voor f 2500,- en f 7500,-.⁶⁷

Wanneer we terugkijken op de periode van tien jaar verzamelen moet worden vastgesteld dat min of meer ieder jaar aanwinsten bleven binnenstromen en wel op een zeer breed terrein. Van vroege Vlaamse en Hollandse schilderkunst tot Italiaanse, van Hollandse zeventiende eeuw, Franse, Engelse en Spaanse schilderkunst uit de zeventiende en achttiende eeuw tot en met het impressionisme. Naast de schilderkunst had ook de kunstnijverheid, beeldhouwkunst en de tekenkunst zijn aandacht.

Van ongeveer 1936 tot ongeveer 1941

Het schilderij van **Paul Gauguin**, "Bretagne", in 1936 bij Unger gekocht voor f 1750,-, kwam niet in de verzameling van het museum; het bedrag is doorgestreept, dus misschien had Van Beuningen het zelf weer weggedaan.⁶⁸ "De dode pauw" van **Jan Fijt**, een monumentaal schilderij voor f 45.000,- gekocht, had Van Beuningen in 1951 al in bruikleen gegeven en schonk hij in 1954 aan de Stichting Museum Boymans.⁶⁹ Een belangrijke aanwinst was ook het schilderij voorstellend "Pastorale dans" van **Lancret**, bij Goudstikker gekocht voor £ 8000,- of f 58.230,-.⁷⁰ Maar historisch mag de aankoop worden genoemd van het schilderij van **Pieter Bruegel**, "De toren van Babel", eenvoudigweg bij kunsthandelaar Beets gekocht voor f 120.000,-, eigenlijk dan weer een betrekkelijk laag bedrag voor een meesterwerk van zo'n belangrijke schilder.⁷¹ De verzamelaar was intussen het museum niet vergeten. Hij kocht dit jaar bij de Londense kunsthandel Agnew voor slechts £ 1000,-, of f 7.300,-, het "Portret van een man (mogelijk Gemma)" van **Maerten van Heemskerck** en schreef er in zijn aankoopboek bij: "Boymans gegeven".⁷² Een genereuze schenking, die echter in het jaarverslag van het museum

---

⁶⁷ Zilver, hoog 20 cm, inv.nr. M.B.Z. 195; verguld zilver, diameter 20,6 cm, inv.nr. M.B.Z. 196.

⁶⁸ Cat. 1952, nr. 183.

⁶⁹ Doek, 132 x 14 cm, inv.nr. St. 101. Thans wordt het aan Pieter Boel toegeschreven.

⁷⁰ Doek, 54 x 69 cm, inv.nr. 2583.

⁷¹ Paneel, 60 x 74, cm, inv.nr. 2443.

⁷² Paneel, 104 x 83,5 cm, inv.nr. 1347.

merkwaardigerwijs werd vermeld als verworven met steun van de Vereniging Rembrandt en D.G. van Beuningen. Als D.G. het schilderij inderdaad, zoals hij zelf noteerde, heeft gegeven, dan was steun van de Vereniging Rembrandt niet nodig en niet gegeven. In ieder geval werd weer een meesterwerk toegevoegd.

Deze schenking werd gevolgd door een belangrijke aankoop, namelijk van **Quinten Massijs**, "Maria met kind", gekocht bij Beets voor f 30.000,-.⁷³ Daarna maakte de verzamelaar weer een sprong naar de achttiende eeuw, met de koop van een klein "Mandje met bloemen" van **Jan van Huysum** bij Goudstikker voor f 6000,-.⁷⁴ Andere aankopen zijn thans niet goed te begrijpen, zoals die van het schilderij van **Hans Memling**, "De bewening van Christus", dat zwaar beschadigd was door een brand toen het zich in 1904 in de collectie Von Kaufmann bevond.⁷⁵ Toch kocht de verzamelaar het op 9 december van kunsthandel Arthur Goldschmidt voor niet minder dan f 100.000,-. Vermeld moet ook worden dat Van Beuningen dit jaar de twee zilverstifttekeningen kocht, toen op naam van **Jan van Eyck** en voorstellend "Louis, Duc de Savoye" en "Jean IV, Duc de Brabant", aangekocht voor het aanzienlijke bedrag van f 55.000,-.⁷⁶ In 1936 verwierf Van Beuningen verder nog de terracotta sculptuur van **Claude Michel, genaamd Clodion**, "Faun en nimf", bij Goudstikker voor f 20.000,-.⁷⁷

Het eerste schilderij dat binnenkwam in het jaar 1937 was de **Watteau**, "Avondlandschap met spinster", aangekocht bij Goudstikker voor het kolossale bedrag van f 200.000,-. Daarover beschikte Van Beuningen op dat moment blijkbaar niet, want hij moest er andere schilderijen voor verkopen. Een aantal keer schreef hij "verk.Watteau 1937", namelijk bij (gekocht in) 1909 J. Maris, "Stadsgezicht", f 11.500,-, 1913 **Fantin Latour**, "Bos met 5 figuren", f 4.000,-, 1916 **Jongkind**, "Maangezicht Rotterdam", f 3.700,-, 1916 **J.F. Millet**, "Schaapherder", f 3300,-, 1918 Vincent van Gogh, "Aardappelrooier", f 5.000,-, 1918 **J. Dupré**, "Boschgezicht", f 8.800,-, 1918 **C. Meissonnier**, "Le fumeur", f 6160,-, 1919 **C. Troyon**, "Koe", f 5.000,-, 1927 **J. van Ruisdael**, "Boom",

---

⁷³ Paneel, 41 x 28 cm, inv.nr. 2460.

⁷⁴ Paneel, 24 x 16,5 cm, inv.nr. 2501.

⁷⁵ Paneel, 67 x 51 cm., inv.nr. 2471.

⁷⁶ Zilverstift op papier, 204 x 128 mm, inv.nrs. MB 1950/T 20 en 21.

⁷⁷ Terracotta, hoog 49 cm, inv.nr. BEK 1107.

f 3.300,-, 1927 **Goya**, "Meisjes op het balkon", f 7.500,-, 1927 **Willem Kalf**, "Binnenplaatsje", f 5.000,-, 1928 **Fantin Latour**, "Rozen", f 8.500,-, 1928 **Lucas Cranach**, "Vrouwenportret Anna van Cleve", f 35.000,-, 1929, **J.H. Weissenbruch**, aquarel, "Strand", f 4.000,-, en "Onweer", f 4.000,-, **G.H. Breitner**, f 4.000,-, 1930 **Luce**, f 1.600,-, 1930 **Bosboom**, f 3.200,-, 1931 **O. Redon**, "Femme ...", f 1.000,-, 1936 **A. Ysenbrandt**, "Portret van een jongeman", f 12.500,-, 1936 **De Cocq**, twee schilderijtjes, f 1500,-. Als hij bij de verkoop kreeg wat hij er voor betaald had, zou hij een bedrag hebben gekregen van in totaal f 138.560,- en de **Watteau** zodoende voor f 61.440,- in huis hebben gehad. Maar misschien was de waarde van de sinds 1909 gekochte werken in 1937 zodanig gestegen, dat het een ruil werd. In het aankoopboekje schreef Van Beuningen "200.000,-" en daaronder "+ schilderijen"; het is dan ook mogelijk dat hij het bedrag betaalde en daarbij nog eens de bovengenoemde schilderijen leverde.

Hij verwierf ook bij Goudstikker voor f 4.500,- de aquarel voorstellend "De Boompjes te Rotterdam", die hij in het aankoopboekje doorstreepte. Ongetwijfeld is dit de aquarel die overgegaan was in handen van zoon Dan, die hem weer aan Willem van der Vorm heeft gegeven of verkocht.⁷⁸ Bij kunsthandel Unger kocht Van Beuningen op 31 maart voor f 2.750,- een "landschap" van **Pissarro**, maar dat kon nu niet geïdentificeerd worden. Dat gold wel voor het op 17 februari bij Huinck & Scherjon voor f 1.450,- gekochte schilderijtje van **Gauguin**, "Omgeving van Sèvres".⁷⁹ Op 15 april volgde een imposante aanwinst, namelijk "Het gebed voor de maaltijd" van **Chardin** voor f 160.000,- verworven bij Goldschmidt, een schilderij dat thans door de specialisten echter niet meer als eigenhandig wordt erkend.⁸⁰ Maar blijkbaar was dit Franse schilderij hem goed bevallen, want daarna deed hij op 11 september de aankoop van de beide schilderijen van **Pater**, "Landelijk feest met wijnschenkende jongeman", en "Landelijk feest bij een Venus-beeld", voor f 90.000,- bij Goudstikker gekocht en van het schilderij van **Hubert Robert**, "Het atelier van de schilder", voor f 20.000,-. Het jaar werd op 22 november

---

⁷⁸ Aquarel, 275 x 410 mm, inv.nr. vdV 69, 1972/T 6; cat. *De verzameling van de Stichting Willem van der Vorm in het Museum Boymans-van Beuningen*, Rotterdam 1994, nr. 88.

⁷⁹ Paneel, 16 x 25,5 cm, inv.nr. 2606.

⁸⁰ Doek, 50,5 x 66,5 cm, inv.nr. 2574.

afgesloten met het "Duinlandschap" van **Wouwerman** bij Goudstikker gekocht voor f 9.000,-.

Aan de in 1855 in Rotterdam geboren schilder **Jakob Smits** was in het Museum Boymans in 1937 een tentoonstelling gewijd. Vermoedelijk was deze kunstenaar daardoor onder de aandacht van Van Beuningen gekomen. Hij kocht op 12 januari 1938 voor f 5.500,- twee schilderijen van diens weduwe, waarvan hij er één, "Christus en de overspelige vrouw", direct aan het museum in bruikleen gaf en later (onbekend wanneer) schonk.⁸¹ Voor f 4.800,- kocht hij ook bij Van Wisselingh van **Boudin**, "De baai te Bennerville".

Het schilderij van **Dou**, "Oude vrouw met jongen", gekocht voor f 15.000 bij Graupe, is niet in het museum terecht gekomen. Wel de vijf vroege Vlaamse, Duitse en Hollandse werken, namelijk de twee paneeltjes van **Stefan Lochner**, "Johannes de Evangelist" en "Maria Magdalena", waarvoor hij op 20 juni f 42.000,- bij Goudstikker betaalde, op 23 juni de "Maria met kind", toen op naam van **Rogier van der Weyden**, maar nu **Meester van de Magdalenalegende** geheten, voor niet minder dan f 90.000,-, op 31 augustus de sublieme aankoop van het triptiekje uit het bisdom Luik uit omstreeks 1415, ook wel **Norfolk-triptiek** genoemd, bij Goudstikker voor f 172.000,-, op 9 november de **Meester van het Amsterdamse Sterfbed van Maria** (toen als **Meester van Alkmaar**), "Portret van Dirck Borre van Amerongen en Maria van Snellenberg" bij kunsthandel Klaassen voor f 20.000,-, en van **Jan Provoost**, "De geboorte", gekocht van Vitale Bloch voor 15.000,-, een schilderij dat in 1960 uit het museum werd gestolen.⁸² In 1938 verwierf hij tenslotte ook het grote brons Assia van **Charles Despiau** voor f 2.700,-.

Het jaar 1939 begon sterk met de aankoop van het schilderij van **Vincent van Gogh**, "Portret van Armand Roulin", verkocht door het Wallraf-Richartz-Museum in Keulen en door Van Beuningen aangekocht bij kunsthandel Graupe voor f 70.000,-.⁸³ Op 18 april volgde de aankoop bij Goudstikker van twee schilderijen van **Daumier**, "De kwijtschelding" en "De

---

⁸¹ Doek, 133 x 142 cm, inv.nr. 2103.

⁸² Paneel, 43 x 13 cm, inv.nrs. 2458, 2459; paneel, 25 x 18 cm, inv.nr. 2481; paneel, middendeel 33,2 x 32,3 cm, luiken 32,2 x 13,3 cm, inv.nr. 2466; paneel, 21,5 x 38,5 cm, inv.nr. 2464; paneel, 33 x 19 cm, inv.nr. 2479.

⁸³ Doek, 65 x 54 cm, inv.nr. 2608.

schilderijenliefhebbers”, samen voor f 100.000,-.⁸⁴ Maar ook de tekeningen lieten Van Beuningen niet los. In één keer verwierf hij bij Goudstikker op 5 mei drie tekeningen van **Albrecht Dürer** uit de collectie van de Comtesse de Béhague, namelijk de “Lindeboom op het bastion”, de “Zeekrab” en de “Studie van voeten”, gezamenlijk voor f 130.000,-.⁸⁵ Het betreft hier drie fenomenale tekeningen, die hem zeer moeten hebben befallen. Op 6 juni volgde de aankoop van het schilderij van **Pieter Aertsen**, “Een groenten- en vruchtenstalletje”, bij galerie Jagenau voor f 7.500,-.⁸⁶ Het schilderijtje van **Potter**, bij De Boer gekocht voor f 14.000,- gaat dan, zoals hij noteerde, naar echtgenote Bep en zal in de jaren 1980 geveild worden in Rotterdam. Maar het fresco van **Spinello Aretino**, “Een dienstmaagd”, op 16 juni bij Goudstikker gekocht voor f 40.000,-, zal wel in het museum terecht komen.⁸⁷ Een “IJsgezichtje” van **Aert van der Neer**, voor 10.000,- gekocht bij Goudstikker gaat naar zoon Dan, maar het “Straattaferaal” van **Daumier**, voor f 25.000,- bij dezelfde kunsthandel gekocht, zal het derde schilderij van deze meester van het museum worden. Dan is er weer zo’n vreemde aankoop, namelijk van een “Meisje” van **Vermeer**, op 22 juni bij kunsthandel Gans gedaan voor f 36.000,-, een schilderij dat niet meer te traceren is. Maar fenomenaal was daarna weer de “Christus” van **Dieric Bouts**, die hij 29 augustus bij Goudstikker verwierf voor £ 10.000,-, waarbij genoteerd: “+/- 80.000 (gulden)”.⁸⁸ Nog zo’n vroeg werk is het “Landschap” van **Joachim Patinir**, op 31 augustus gekocht voor f 12.000,-.⁸⁹ Bij hoge uitzondering werd een Nederlands schilderij uit de achttiende eeuw gekocht, namelijk van **Adriaen van der Werff**, “Diana en Kallisto”, gedateerd 1704, op 3 april bij kunsthandel D. Hoogendijk voor f 7.500,-.⁹⁰ Een “Mansportret”, ten onrechte toegeschreven aan **Jan Gossaert**, bleef in de

---

⁸⁴ Doek, 38 x 68 cm, inv.nr. 2596 en paneel, 23,5 x 31 cm, inv.nr. 2597.

⁸⁵ Aquarel en dekverf op perkament, 344 x 257 mm, inv.nr. MB 1958/T 28; aquarel en dekwit, 263 x 355 mm, inv.nr. MB 1958/T 30; penseel in grijs op groen geprepareerd papier, 176 x 216 mm, inv.nr. MB 1958/T 24.

⁸⁶ Paneel, 102,5 x 134 cm, inv.nr. 2436.

⁸⁷ Fresco, 64,5 x 49 cm, inv.nr. 2538.

⁸⁸ Paneel, 33 x 24 cm, inv.nr. 2442.

⁸⁹ Paneel, 27 x 23 cm, inv.nr. 2474.

⁹⁰ Paneel, 47 x 38 cm, inv.nr. 2535.

familie, maar het schilderij van de **Meester van Aix**, "De profeet Jesaja", wel in de museumverzameling terecht gekomen, kocht Van Beuningen bij kunsthandelaar D. Katz op 24 april voor f 140.000,-.

In het aankoopboek staat tussen deze aanwinst van de Meester van Aix op 24 april 1939 en van een schilderij van **Pieter de Hooch** op 15 augustus van dat jaar vermeld: "Collectie Königs 4 **Rubens, Brueghel, Watteau, Bellini, Grünewald, Daumier**". Van Beuningen kocht toen de hele collectie van de verzamelaar Franz Koenigs, waarvan hij 526 tekeningen voor 1,4 miljoen gulden aan Posse verkocht,⁹¹ het overgebleven deel van 1978 tekeningen schonk hij aan de Stichting Museum Boymans.⁹² Met de achter "Collectie Königs" in het aankoopboekje vermelde namen bedoelde hij kunstwerken uit de collectie Koenigs die hij zelf hield. Dit betrof vier schetsen van **Rubens**, namelijk "De drie kruisen", "Avondlandschap met wagen", "De vereniging van Engeland en Schotland", "Narcissus op zijn spiegelbeeld verliefd"⁹³ Met de vijf daarna volgende namen werden bedoeld de miniatuur van **Gentile Bellini**, "Doge Andrea Vendramin", **Roelant Savery** (was **P. Brueghel**), "Studie van twee boeren", **Honoré Daumier**, "Pleitende advocaat", **Mattias Grünewald**, "Maria", **Matteo Roselli (Andrea del Sarto)**, "Graflegging" en **Watteau**, "Zittende jonge vrouw".⁹⁴

Bij de tekeningen in het aankoopboek staat achter 1940 (het lijkt wel over het jaartal 1939 heen geschreven): "Königs coll f 1.000.000,-". Dit betreft uiteraard de tekeningencollectie van Franz Koenigs, waarvan hij, zoals boven vermeld, een deel aan de Duitsers had verkocht. Maar ook zeven schilderijen uit de collectie van Franz Koenigs werden door hem aan de Stichting geschonken,

---

⁹¹ Van Wijnen, p. 323.

⁹² Dit aantal genoemd door J.C. Ebbinge Wubben, "Van Museum Boymans tot Museum Boymans-van Beuningen...", in: *Essays in Northern European Art presented to Egbert Haverkamp-Begemann*, Doornspijk 1983, p. 78.

⁹³ Paneel, 96 x 60,5 cm, inv.nr. 2517; paneel, 49,5 x 54,7 cm, inv.nr. 2514; paneel, 64 x 49 cm, inv.nr. 2516; paneel, 14,5 x 14 cm, inv.nr. 2518.

⁹⁴ Perkament, 31 x 22 cm, inv.nr. MB 1958/T 31; pen en krijt, 176 x 128 mm, inv.nr. MB 1958/T 31; zwart krijt, grijs gewassen, 182 x 277 mm, inv.nr. F II 170; zwart krijt en aquarel, 322 x 268 mm, inv.nr. MB 1958/T 29; rood krijt, 180 x 240 mm, inv.nr. MB 1958/T 34; zwart en rood krijt, 229 x 228 mm, inv.nr. MB 1958/T 36.

namelijk **Jheronimus Bosch**, "Bruiloft te Kana", "De heilige Christophorus" en de twee vleugels met de "Hel" en de "Zondvloed", alsmede vier schetsen voor de Torre de la Parada van **Rubens**, namelijk "Ariadne", "De triomftocht van Bacchus", "De dood van Eurydice" en "Nereïde op een triton".⁹⁵

Overigens zou het hiervoor genoemde schilderij van **Pieter de Hooch**, "Interieur", gekocht voor f 219.000,-, later een vervalsing van **Han van Meegeren** blijken te zijn.⁹⁶ Op 24 april 1939 kocht Van Beuningen van kunsthandel Katz het schilderij van **Philips Koninck**, "Vlak landschap", uit de Cook collectie in Engeland, voor f 15.000,-. Op 30 april 1940 volgde uit diezelfde collectie het schilderij van **Hubert en Jan van Eyck**, "De drie Maria's aan het graf", verworven voor £ 250.000,-; wanneer de omrekening van bovengenoemde **Bouts** wordt aangehouden waarbij de gulden acht keer zoveel was als de Engelse pond, dan zou het bij deze Van Eyck gaan om een bedrag van twee miljoen gulden.

De laatste aankoop nog in de oorlog gedaan, namelijk in 1941, was: "**Vermeer**, Avondmaal, f 1.375.000,-", een notitie die met de pen is doorgekrast maar nog net enigszins leesbaar is, met daarachter de aantekening: "Hoogendijk". Dit was de vervalsing van **Han van Meegeren**, gekocht dus voor een enorm bedrag bij kunsthandel Hoogendijk, die uiteindelijk terecht zou komen in de Caldic Collectie.⁹⁷ Om dit "Laatste Avondmaal" te kunnen kopen verkocht hij negentien schilderijen aan de Duitsers, waaronder werken van **Watteau**, **Tintoretto**, **Jacopo del Sellaio**, **Goya**, **Lochner** en **Lucas van Leyden**. Deze schilderijen kwamen na de oorlog terug naar Nederland in eigendom van de Nederlandse Staat. Van Beuningen wilde deze schilderijen van de staat terugkopen, hetgeen hem op 5 juni 1950

---

⁹⁵ Paneel, 93 x 72 cm, inv.nr. St. 25; paneel, 113 x 71,5 cm, inv.nr. St. 26; paneel, resp. 69 x 35 en 69,5 x 38 cm, inv.nrs. St. 27 en 28; paneel, 27 x 16 cm, inv.nr. St. 29; paneel, 26 x 41 cm, inv.nr. St. 31; paneel, 26 x 15,5 cm, inv.nr. St. 30; paneel, 14,5 x 14 cm, inv.nr. St. 32.

⁹⁶ M. van den Brandhof, *Een vroege Vermeer uit 1937*, Utrecht/Antwerpen 1979, p. 109, afb. 115.

⁹⁷ Van den Brandhof, p. 111, afb. 118; D. Kraaijpoel, H. van Wijnen, *Han van Meegeren 1889 – 1947 en zijn meesterwerk van Vermeer*, Zwolle 1996, p. 60, afb.

voor het bedrag van f 293.000,- uiteindelijk lukte.⁹⁸ Bij Hoogendijk had Van Beuningen overigens vermoedelijk in 1941 ook de "Christuskop" voor f 400.000,- als **Vermeer**, die echter niet in het aankoopboek is terug te vinden.⁹⁹

De periode van 1936 tot 1941 was een tijd waarin de collectie zich drastisch uitbreidde en veel meesterwerken werden toegevoegd. **Watteau, Van Gogh, Pieter Bruegel, Jan van Eyck**, het zijn de grote namen uit de kunstgeschiedenis, die hun weg vonden naar de verzamelaar. Maar deze wordt afgesloten met de aankoop van de Vermeer, die na de oorlog een vervalsing zou blijken te zijn.

Van 1946 tot 1955

Het lijkt alsof de oorlog een gat heeft geslagen in de verzamelwoede van Van Beuningen. Pas in 1947 worden drie schilderijen van bescheiden namen gekocht, namelijk van **Herman Mees, Jan Michels** en **Walter Vaes** en in 1947 volgde slechts een aquarel van **Jongkind**. Pas in 1948 volgde een "Interieur van een boerderij" van **Willem Kalf**, bij Beets gekocht voor f 6.000,-, dat later echter een kopie zou blijken te zijn.¹⁰⁰ Welk schilderij het in dit jaar voor f 12.000 gekochte "Maanlandschap" van **Adriaen Brouwer** was is niet bekend; het moet een ander "Maanlandschap" zijn dan hetgeen hij al in 1925 had gekocht. Tevens werd een drietal beelden gekocht, namelijk "De roof van Proserpina", naar **François Girardon**, maar gekocht als van **Giovanni da Bologna** bij Krijnen voor f 3.300,-, de sublieme "Maria op de maansikkel", **Noord-Frans eerste kwart zestiende eeuw**, bij Vecht gekocht voor f 20.000,-; eveneens bij Krijnen kocht hij de beide marmeren "Apostelfiguren", **Maaslands, omstreeks 1350** (maar gekocht als "leermeester van **Claus Sluter**") voor f 24.000,-.¹⁰¹

---

⁹⁸ Van Wijnen, p. 383, 400.

⁹⁹ Van den Brandhof, p. 111, afb. 117.

¹⁰⁰ Paneel, 26,5 x 38,5 cm, inv.nr. 2504.

¹⁰¹ Brons, hoog 56 cm, inv.nr. 1109; notenhout, hoog 107 cm, inv.nr. 1105; marmer, hoog 48 cm, inv.nrs. 1100 en 1101.

Pas in 1949 begon er weer meer leven in het verzamelen te komen, met schilderijen van **Boudin**, **Daubigny** en **Greuze**, die niet in het museum zijn gekomen. Dit was wel het geval met een schilderij van **Emanuel de Witte**, "Interieur van een gotische kerk", gekocht bij De Boer voor f 10.000,-.¹⁰² "De kleine Jeanette" van **Corot**, gekocht bij Van Wisselingh voor f 25.000,-, zou later een kopie blijken te zijn.¹⁰³ Een enigszins versleten schilderij was verder de **Jacob van Ruisdael**, "Landschap met waterval", in juni bij Borghouts voor f 40.000 gekocht.¹⁰⁴ Een forse aankoop was verder in augustus het schilderij van de gebroeders **Le Nain**, nu bekend als kopie naar, getiteld "De vogelstrovers", voor f 30.000,-.¹⁰⁵ Op het gebied van de beeldhouwkunst verwierf hij dit jaar het **Mechelse** eikenhouten beeld uit het begin van de **zestiende eeuw** voorstellend "Anna te Drieën", gekocht bij Krijnen voor f 1500,-.¹⁰⁶

In 1950 waren het ook maar enkele schilderijen die gekocht werden, waaronder het schilderij van **Patinir**, nu beschouwd als school van, "Rust op de vlucht naar Egypte", bij kunsthandel Borghouts gekocht voor f 20.000,-.¹⁰⁷ De **Delacroix**, die hij in 1951 van Hannema kocht voor f 15.000,-, zou een kopie blijken te zijn.¹⁰⁸ Het "Winterlandschap", op 10 april bij Douwes gekocht voor f 11.500,-, lijkt een navolging van de meester.¹⁰⁹ De kleine **Bernard van Orley**, "Maria met kind", koopt hij bij Borghouts voor f 10.000,-, welk schilderij echter nu als Zuid-Nederlands te boek staat.¹¹⁰ Hoewel enigszins versleten, is het "Interieur van de Pieterskerk in Utrecht" uit 1644 een mooi schilderij van **Pieter Saenredam**, bij Krijnen voor f 50.000 gekocht.¹¹¹ Dan zijn de "Maria voedt het kind" en het "Portret van een jonge man met baret", beide gekocht als **Joos van Cleve**, toch eerder schilderijen uit de omgeving van de schilder,

---

¹⁰² Paneel, 49 x 35 cm, inv.nr. 2356.

¹⁰³ Doek, 22 x 17,5 cm, inv.nr. 2590.

¹⁰⁴ Doek, 66 x 55 cm, inv.nr. 2521.

¹⁰⁵ Doek, 117 x 139 cm, inv.nr. 2506.

¹⁰⁶ Eikenhout, hoog 38 cm, inv.nr. 1140.

¹⁰⁷ Paneel, 31 x 21 cm, inv.nr. 2476.

¹⁰⁸ Doek, 74 x 60,5 cm, inv.nr. 2598.

¹⁰⁹ Doek, 37,5 x 33, cm, inv.nr. 2522.

¹¹⁰ Paneel, 25 x 21 cm, inv.nr. 2472.

¹¹¹ Paneel, 59 x 111 cm, inv.nr. 2524.

bij Borghouts voor respectievelijk f 20.000,- en f 10.000,- gekocht. Soms hebben de schilderijen grote namen, zoals het werk voorstellend "Stilleven met snippen", op naam van **Carel Fabritius** gekocht voor f 12.000,-, maar nu als **Hollandse school** in de collectie.¹¹² In 1952 lijkt het niet beter te worden, als hij begint met weer een **Carel Fabritius**, "Portret van Joost van den Vondel", gekocht voor f 2.500,- bij Schreuder, nu als **Hollandse school**.¹¹³ Twee schilderijen van **Aelbert Cuyp** koopt hij dan uit de B.H.M. Lips collectie, namelijk "De melkmeid", voor f 12.000,- en het "Meisje met fruitmand", voor f 3.000,-, beide echter vanwege de toestand en de kwaliteit geen uitzonderlijke goede schilderijen.¹¹⁴ Ook koopt hij een ovaal schilderij van **Rembrandt**, "Panoramisch landschap", voor f 145.000,-, dat echter niet van de meester is en niet in het museum terecht is gekomen. Een redelijke aanwinst is vervolgens het "Interieur met aardappelschillende vrouw" van **Pieter de Hooch**, ook uit de Lips collectie, gekocht voor een bedrag van f 48.000,-. De twee beelden die hij dit jaar koopt zijn de albasten "Kruisiging", **Nottingham 1370-1430**, bij Pilmeyer voor f 3.800,- en de bronzen "Ruiter", bij G. Cramer gekocht als **Paduaans** voor f 20.000,-, die echter een **negentiende-eeuwse vervalsing** is gebleken.¹¹⁵

In ruil voor de in 1934 gekochte "Cypresen" van **Van Gogh** (een schilderij dat een vervalsing zou blijken te zijn) verwierf Van Beuningen dit jaar bij Wildenstein het schilderijtje van **Geertgen tot Sint Jans**, "De verheerlijking van Maria", waarvan de aankoop overigens niet in het Aankoopboek is vermeld.¹¹⁶ In 1953 kocht hij op 31 januari bij Schretlen een houtsculptuur, **Zuidelijke Nederlanden ca. 1500**, voorstellend "Johannes op Patmos", voor f 3.200,-.¹¹⁷ Tevens verwierf hij voor f 5.000,- een schilderij, "Hengelaars op een houten bruggetje", uit de nalatenschap van L.D. van Hengel op naam van **Jacob van Ruisdael**, echter ten onrechte; het lijkt eerder een op de manier van de

---

¹¹² Paneel, 66,5 x 51,5 cm, inv.nr. 2494A.

¹¹³ Paneel, 23 x 19 cm, inv.nr. 2494.

¹¹⁴ Paneel, 78 x 105 cm, inv.nr. 2491; paneel, 56 x 45 cm, inv.nr. 2492.

¹¹⁵ Albast, hoog 51 cm, inv.nr. 1102; brons, hoog 34,5 cm, inv.nr. 1115.

¹¹⁶ Paneel, 26,8 x 20,5 cm, inv.nr. 2450.

¹¹⁷ Eikenhout, hoog 33 cm, inv.nr. 1138.

zeventiende eeuw geschilderd landschap.¹¹⁸ Verder werd bij kunsthandel Leegenhoek in Parijs voor f 15.000,- gekocht een schilderij op naam van **Joachim Patinir**, voorstellend "Landschap met de doop van Christus", dat echter vermoedelijk als van een navolger van **Herri met de Bles** gezien moet worden.¹¹⁹

Daar stond gelukkig ook een sublieme aankoop tegenover. Het aankoopjaar werd op 12 december afgesloten met de verwerving van het schilderij van **Gerard David**, "Maria met kind in een landschap", bij Wildenstein in New York gekocht voor \$ 100.000,- of f 375.000,-.¹²⁰

In 1954 was een van de weinige aankopen het schilderij op naam van (ten onrechte) **Hercules Segers**, "Rivier met brug en kasteel in bergachtig landschap", bij kunsthandel Borghouts in Utrecht voor f 15.000,-.¹²¹ Er moet in deze periode nog steeds sympathie voor het museum hebben bestaan, want dit jaar schonk Van Beuningen het grote, in 1936 als van **Jan Fijt** gekochte "Stilleven met een dode pauw", definitief aan de Stichting.¹²²

In 1955 volgde de laatste verwerving, namelijk op 2 april van een schilderij op naam van **Rubens**, "Alexander met de vrouwen van Darius", voor f 45.000,-. Later zou het op naam worden gesteld van **Cornelis de Vos** en een voorstudie blijken te zijn voor een schilderij van deze meester. Het werk kwam uiteindelijk in een particuliere verzameling terecht.¹²³

In het voorafgaande is aan de hand van het aankoopboekje een overzicht gegeven van de belangrijkste aankopen die Van Beuningen deed. Maar het bleek al bij bijvoorbeeld het aan **Geertgen** toegeschreven schilderij, dat die aankoop niet in het boekje was opgenomen. Dat geldt voor wellicht nog meer kunstwerken. Zo kon ook het imposante, thans aan **Herman Doomer** toegeschreven kabinet, voorzien van prachtig snijwerk en ingelegd met ivoor, niet worden teruggevonden in het boekje. Derhalve is niet bekend waar,

---

¹¹⁸ Paneel, 36,5 x 33,5 cm, inv.nr. 2523; *Catalogus van de belangrijke kunstverzameling ... L.D. v. Hengel*, 19/21 mei 1953, nr. 324.

¹¹⁹ Paneel, 37 x 55 cm, inv.nr. 2475.

¹²⁰ Paneel, 42,6 x 24,7 cm, inv.nr. 2446.

¹²¹ Paneel, 31 x 29 cm, inv.nr. 2526.

¹²² Doek, 132 x 148 cm, inv.nr. St 101, nu als van Pieter Boel.

¹²³ Paneel, 57,5 x 43 cm. Toegeschreven door H. Vlieghe, in: *Beiträge zur Geschichte der Ölskizze...*, Braunschweig 1984, p. 60.

wanneer en voor hoeveel Van Beuningen dit meubelstuk ooit heeft verworven.

Op 29 mei 1955 zal Van Beuningen op 78-jarige leeftijd te Arlesheim in Zwitserland overlijden, waarna hij op 1 juni in Bazel zou worden gecremeerd.

Overdracht

Niet lang daarna vinden binnen het gemeentebestuur van Rotterdam besprekingen plaats over een eventuele aankoop van de collectie van Van Beuningen. Volgens een aantekening van de secretaris van de vergadering van B. en W. van 19 juli 1955 is gezegd: "De vergadering zou het onjuist achten, dat de schilderijen naar het buitenland of het Rijks Museum zouden gaan. Het beste is, dat de Burgemeester en Wethouder Van Tilburg spreken met de heren Van der Kieft (Min.) en Van den Berge, staatssecretaris van Financiën, over een speciale regeling van de successie-rechten.¹²⁴

In een aantekening van de secretaris betreffende de vergadering van B. en W. van 14 september 1956 luidt het: "De burgemeester deelt mee, dat notaris Treurniet hem voor f. 15 miljoen de kunstverzameling van wijlen de heer Van Beuningen heeft aangeboden, verhoogd met 17% successierechten". En verder: "De secretaris wijst er op dat bij een rente van 4% en een opschrijving van 2% de eerste jaren f. 1053.000,00 op de begroting moet worden geregeld. Van f.15 miljoen wordt dat f.9 ton. De burgemeester acht dit wel hoge bedragen." In een brief van notaris Mr. W.C. Treurniet van 21 november 1956 staat dat er op 1 november een bespreking had plaatsgevonden met de wethouder van financiën, mejuffrouw Nancy Zeelenberg, en dat een volledige lijst van de aan de gemeente aangeboden schilderijen en dergelijke was overhandigd. De familie Van Beuningen wilde aan de gemeente Rotterdam, waar D.G. zo lang had gewoond en gewerkt, de voorrang geven en zelfs wilde men daarbij genoeg nemen met een koopprijs die lager lag dan de vermoedelijke opbrengst wanneer de verzameling aan een derde zou worden verkocht.

Voor de taxatie werd gevraagd de heer Mensing, directeur van veilinghuis Frederik Muller in Amsterdam, die meende dat een vraagprijs voor de schilderijen en andere kunstvoorwerpen van f 20.000.000,- alleszins redelijk en

---

¹²⁴ Gemeentesecretarie Rotterdam, afd. Algemene Zaken 1942-1965, inv.nr. 201, beheersnr. 444.02.

verantwoord was. De vraagprijs van de familie was f 15.000.000,-, met de bepaling dat de gemeente daarnaast de 17% successierechten, ter zake van de verzameling te heffen, voor haar rekening zou nemen.

In een brief van 25 april 1957 van de minister van O.K. en W. Mr. J.M.L.Th. Cals aan B. en W. te Rotterdam deelt hij mee dat de ministerraad besloten heeft de gemeente in staat te stellen de collectie Van Beuningen aan te kopen voor 18 miljoen gulden; het rijk verstrekt daarvoor een lening aan de gemeente.

Van 22 augustus 1958 stamt het gedrukte ontwerpbesluit van B en W, waarin aan de gemeenteraad wordt voorgelegd dat de aankoop van de collectie geschied met een raming van f 18.000.000,-, het kapitaal wordt verstrekt door het Algemeen Leningfonds, waarbij de afschrijving wordt gesteld op 50 jaar, zijnde de maximale afschrijvingsduur.

Er was daarvoor nog over de keuze gesproken, waarbij voor het eerst directeur J.C. Ebbinge Wubbe zich meldt. Zijn brief van 24 maart stelt dat niet in het aanbod zijn inbegrepen, maar wel van belang de schilderijen zijn van **Jan Gossaert**, "De metamorfose van Hermaphroditus en Salmacis", **Willem van de Velde**, "Zeegezicht bij Zandvoort", **Louis Eugène Boudin**, "De baai te Bennerville" en **Aelbert Cuyp**, "Rivieroever", die gelukkig alsnog in het aanbod zullen worden opgenomen.¹²⁵ Zijn advies om af te zien van enkele zeer zwakke werken, op naam van **Segers** en **Carel Fabritius**, is niet gevolgd.¹²⁶

Positief is dat het schilderij van **Saenredam**, "Interieur van de Pieterskerk" uit 1644, ook afgewezen, daardoor toch in de collectie terecht is gekomen.¹²⁷

De notarisakte dateert van 21 augustus 1958, comparanten zijn dochter Wilhelmina Florentina (Flora) van Beuningen, Parklaan 46, zoon Daniël George (Dan) van Beuningen Jr., Westzeedijk 126c, en Gerard Evert van Walsum, burgemeester van Rotterdam, aanwezig is echtgenote Albertha Eveline van Beuningen-Charlouis. De akte die in totaal 309 nummers bevat, waaronder schilderijen, miniaturen, tekeningen, beeldhouwwerken, tapisserieën, wordt op 2 oktober 1958 door mevrouw Van Beuningen-Charlouis te Vierhouten getekend.

---

¹²⁵ Paneel, 32,8 x 21,5 cm, inv.nr. 2451; paneel, 24,3 x 29,8 cm, inv.nr. 2533; doek, 54 x 89 cm, inv.nr. 2589; paneel, 43,5 x 74 cm, inv.nr. 2490.

¹²⁶ Resp. inv.nrs. 2526, 2495, 2494 en 2495A.

¹²⁷ Paneel, 59 x 111 cm, inv.nr. 2524.

Om de familie enigszins tegemoet te komen bij de overdracht van de verzameling had Ebbinge Wubben voorgesteld de naam van het museum te veranderen van Museum Boymans in Museum Boymans-Van Beuningen, waartoe is besloten door de Gemeenteraad in de vergadering van 11 december.

In de *NRC* van 22 december 1958 wordt bericht dat op zaterdag (20 december) de collectie Van Beuningen met een toespraak van staatssecretaris mr. R.G.A. Höppener officieel is geïnstalleerd.

Jeroen Giltaij
Januari 2009

Aankoopboek D.G. van Beuningen

Rijksarchief Tweede Afdeling

"Plaatsingslijst van het archief van de familie Van Beuningen over de jaren 1595-1984",
nr. 199

(d betekent doorgestreept, o betekent met lijntjes onderstreept)

Aankoopboek 1899 begonnen

[p.1]

Schilderijen

x 1904	Weiland, Binnenhuis. aan Hilda	f	650.- d
x	" Klinkenberg aq. Waag te Goes Jan v. Alphen	"	495.- d
	" Groenewegen. aq. Koeien	"	140.-
x 1907	Gabriel. Molen 1919 verkocht	"	630.- d
	" J. H. Weissenbruch. Landschapje	"	880,-
x 1909	J. Maris Stadsgezicht 1937 verk. Watteau	"	11500.- d
x	" Geo. Poggenbeek. aq. boomgaard m. koeien 1923 verk.	"	775.- d
	" du Chattel aq. dorp a. water	"	300,-
x	A. Mauve. aardappelrooiers 1923 verk	"	3000,- d
x 1910	J. Israels aq. meisje o/h duin 1923 weggegeven	"	1875.- d
x 1912	C. Mulertt zeegezicht weggegeven	"	200.- d
x 1913	J. Maris, Polder na regen. verk.	"	10000.- d
	" A. de Verwer. Zeilend schip. Elspeet	"	350,-
	" M. Maris. aq. Herbergscène	"	470,-
	" D. Teniers. Dorpsfeest	"	370,-d
x	" Fantin Latour Bosch m. 5 fig. 1937 verk. Watteau	"	4000.-d
	" " Moeder en kind	"	2500,-
	" W. v.d. Velde ? zeilende schepen Elspeet	"	190,-
1914	Th. Rousseau Le soir	"	1815,-d
1915	A. Vollon. Dorpje	"	2000,-d
1915	" Duinkerken Dan.	"	500,-d

[p.2]

x 1916	Jongkind. Maangezicht R'dam 1937. verk. Watteau	f	3700,-d
	" Fantin Latour. Le jour chassant la nuit geruild	"	7000,-d
x	" J.J. Henner. La bacchante nue verk. 1930	"	6900,-d
x	" J.F. Millet. Schaapherder. krijtteekg 1937 verk. Watteau	"	3300,-d

x	"	Nic. Maes. Jongensportret verk.	"	1800,-d
		Dan.	"	W. van de Velde. Zeeschepen Goudst.
		"	"	N. Diaz. Bosch
		Cat. 1949, nr. 133; 1952, nr. 176; 1955, nr. 133		
x		1917 M. Bauer. Aan den bron.weggegeven	"	3000,-d
		"	"	N. Diaz. Meisje m. hond
		Cat. 1949, nr. 132; 1952, nr. 175; 1955, nr. 132		
		"	"	J.v.Goyen Landschap. Wisselingh
		1955, B.a., nr. 53 (inv.2497)		
x	"	O. Mendlik Middell. Zee verk.	"	500,-d
		"	"	N. Diaz Bloemen
x	"	Jongkind Honfleur 1922 aan Jack gegeven	"	2800,-d
x	"	J. Maris Bij 't vuur 1927 verkocht	"	5500,-d
x	"	Corot Boomen 1919 verkocht	"	2300,-d
		"	"	Hoytema 3 aq. 1 Elspeet
		"	"	E.v.d.Poel/ Fabricius Konijntje a/d muur
		Cat. 1949, nr. 67 (als H.M. Sorgh); 1952, nr. 97 (Holl.sch. 1650)		
		"	"	Sal.v.Ruysdael De veerpont
x		1918 Vincent van Gogh. Aardappelrooier 1937 verk. Watteau	"	5000,-d
		"	"	Bakker Korff Koperpoetsen

[p.3]

		1918 W. Roelofs 5 st. Elspeet 3 weggegeven	"	875,-
x	"	Hervier. Le soir verk.	"	500,-d
x	"	Egbert v. Heemskerk. Herberg.1920 ingeruild	"	1250,-d
x	"	J. Dupré. Boschgezicht. 1937 verk. Watteau	"	8800,-d.o
		1955, B.a., nr. 52		
		"	"	G. Courbet. Les pommiers du père Courbet
		Cat. 1949, nr. 125; 1952, nr. 168; 1955, r. 125		
x	"	C. Meissonnier. Le fumeur. 1937. verk. Watteau	"	6160,-d
x	"	J.H. Weissenbruch. Molens. verk.	"	3250,-d
x		1919 J. Boasson. Bretonsche Kust (met potlood:) 1932 weggegeven	"	200.-d
		"	"	Fred.Broeksmit Strandgezicht (potlood) Elspeet
x	"	Rembrandt. Geleerde bij kaars verk.	"	20.000,-d
x	"	Ch. Daubigny. Landsch.m.maanl. 1930 ingeruild	"	10000,-d
x	"	C.Troyon. Koe 1937 verk. Watteau	"	5000,-d
		"	"	Frans Hals Oude Vrouw Goudst
		Cat. 1949, nr. 49; 1952, nr. 95; 1955, nr. 49		
x	"	A. van Ostade. De Liereman 1930 verk	"	32000,-d
x	"	Jan Steen Boerenbruiloft Goudstk 1930 verk	"	31000,-d

"	Rombouts De Intocht v/h Leger	"	5000,-
"	Pieter de Hoogh. Interieur (v. Hofstede de Groot)	"	24000,-
Cat. 1949, nr. 50; 1952, nr. 100; 1955, nr. 50			
"	Jan Steen. De Verkwister Soo gewonnen soo verteerd Mensing	"	230000,-
Cat. 1949, nr. 68; 1952, nr. 121; 1955, nr. 68			
x	1920 Mich.Jansz v. Miereveld. Portret v Oldenbarnevelt.	"	3600,-d
Gegeven aan Raadhuis Rotterdam			

[p.4]

	1920 Walter Vaes. aquarel Rob Tonna (?)	f	1100,-
x	" G.Metsu/Vermeer ? d Jonge vrouw geruild Bachst.	"	4715,-d
"	A. v.Antum 2 schild. met schepen	"	1110,-
	1921 Rembrandt. Vrouwtje met kind Lugt	"	75000,-
Cat. 1949, nr. 58; 1952, nr. 112 (notitie EW: Barent Fabritius?); 1955, nr. 58			
"	Eeckhout.Oude man Rembr?	"	500,-
	1922 J.B.S.Chardin.Stilleven. Goudst	"	15000,-
Cat. 1949, nr. 109; 1952, nr. 144; 1955, nr. 109			
	1923 W. Maris Koeienhoedster	"	2540,-
1955, B.a., nr. 51			
x	" Th. de Bock Zeilend schip a. havenhoofd weggegeven	"	440,-d
"	Adr. Brouwer Man met punthoed Jan de Dood	"	9000,-
Cat. 1949, nr. 39; 1952, nr. 130; 1955, nr. 39			
x	" Joh.Vermeer Meisjesportret verk.	"	146250,-d
	1924 A.v.d.Neer? klein marine	"	500,-
"	Molenaar? " rond portret	"	200,-
"	Corneille de Lyon 1540 vrouwenbuste Onnes. Mensing	"	4400,-
"	Toorop brugje Elspeet	"	552,-
"	J.B.S. Chardin 2 stillevens ? verk.	"	6000,-
x	" El Greco Kop van een man	"	24000,-d
	1925 A. Cuyp Landschap	"	15000,-
Cat. 1949, nr. 43; 1952, nr. 87; 1955, nr. 43			
"	Jacob v. Ruisdael de watermolen Goudst.	"	24000,-
Cat. 1949, nr. 65; 1952, nr. 114; 1955, nr. 65			
"	Adriaen Brouwer maandlandschap Goudst.	"	10000,-
Cat. 1949, nr. 40; 1952, nr. 131, 1955, nr. 40			
"	Adriaen v. Ostade vrouw, 2 mannen en rustende man Goudst	"	6000,-

[p.5]

	1925 W.v.d.Velde de J. Marine	f	4000,-
Cat. 1949, nr. 73; 1952, nr. 125; 1955, nr. 73			

	" Gabriël Metsu de slaper Goudst.	" 6000,-
	" Vincent v. Gogh. Vaas met bloemen	" 9000,-
	Cat. 1949, nr. 141; 1952, nr. 185; 1955, nr. 140	
x	" Jan Wittenberg Stilleven weggegeven	" 200,-d
x	" H.A. van Ingen Avondstemming	" 600,-d
	" " Wilgen	" 450,-d
	" Francesco Guardi 2 x Venetië veiling Castiglioni	"11220,-
	Cat. 1949, nrs. 113, 114; 1952, nrs. 150, 151; 1955, nr. 113, 114	
x	" Lucie v. Dam v. Isselt Cactussen weggegeven	" 250,-d
x	1926 Ziem Zeegezicht verk.	" 3100,-d
x	" Jo Koster Rozen weggegeven	" 200,-d
	" H.A. van Ingen Avondstond	" 900,-d p
x	" H.A. van Ingen Landschap weggegeven	" 650,-d
x	" Dubbels Marine verk.	" 350,-d
	" Jac. Marellus 17e eeuwsch bloemen Goudst	" 1500,-
	1955, B.a., nr. 56	
	" Terborgh Portret v/d Comte de Peneranda Goudst	"20000,-
	Cat. 1949, nr. 70; 1952, nr. 122; 1955, nr. 70	
x	" Vollon Haven van Duinkerken bij n(?) verk.	"2500,-d
	" Decamps Oostersch tafreel	" 750,-
x	" Agnes Canta Dahlia's	" 100,-d
	" Joht Tielens Orion weggegeven Elspeet	" 400,-
x	1927 JJordaens Sater in Boerenfam.Coll.Baron Janssen Goudst 1930verk"	3800,-d

[p.6]

x	1927 Harmen Hals jongenskop	" 1000,-d
x	" J.v.Ruisdael Boom coll. Janssen verk.1937 Watteau	" 3300,-d
	" Anth.v.Dyck d Rubens Kruisiging v. Petrus coll. Janssen	" 5100,-
	Cat. 1949, nr. 64; 1952, nr. 140	
	" Teniers Muzikanten coll. Janssen	" 900,-
x	" Goya Meisjes op balcon coll. Janssen 1937 verk. Watteau	"7500,-d
x	" Willem Kalf binnenplaatsje 1937 verk. Watteau	"5000,-d
x	" Adolf Bock zee verk.	" 750,-d
x	" v.d.Capelle ? marine Bachs. weggegeven	"4750,-d
	" Herc. Seghers landschap Fred Muller coll.v.Simon	"88000,-
	Cat. 1949, nr. 66; 1952, nr. 120; 295, nr. 66	
x	1928 Fantin Latour rozen. Unger verk.1937 Watteau	"8500,-d
	" " " gladiolussen "	"8500,-
	Cat. 1949, nr. 137; 1952, nr. 181; 1955, r. 137	
x	" Jules Dupré avondlandschap weggegeven	"6000,-d

x	"	Walter Vaes Camelias weggegeven	" 600,-d
	"	Fantin anjers	"8500,-
		Cat. 1949, nr. 136; 1952, nr. 180; 1955, nr. 136	
	"	Ziem Venetië Will	"2500,-
	"	Memlinck 2 paarden Bachstitz	"139150,-
		Cat. 1949, nr. 24; 1952, nr. 61; 1955, nr. 24	
	"	Walter Vaes stillevens D. potje en kreeft	"1500 d p
	"	Hyronimus Bosch Christus voor den hoogen priester	"40000,-
		Cat. 1949, nr. 4; 1952, nr. 39; 1955, nr. 4	
	"	Brekelenkam mosselmaaltijd	"5000,-
	"	Hyronimus Bosch Verzoeking v/d heiligen Antonius Goudst.	"47000,-
		Cat. 1949, nr. 7; 1952, nr. 41; 1955, nr. 7	
	"	P.A. Renoir meisje Knoedler	"10000,-
		Cat. 1949, nr. 148; 1952, nr. 194; 1955, nr. 148	
x	"	A. Sisley Lune P.	"7200,-d
	"	A. Isenbrandt Heilige Maagd	"24500,-
		Cat. 1949, nr. 15; 1952, nr. 52; 1955, nr. 15	

[p.7]

1928		Jan van de Velde. Stillevens	f 2000,-
		Cat. 1949, nr. 72; 1952, nr. 124; 1955, nr. 72	
	"	Esaias van de Velde. IJsgesicht	" 1000,-
		Cat. 1949, nr. 71; 1952, nr. 123; 1955, nr. 71	
	"	Gian Battista Tiepolo Golgotha Fred Muller	"26500,-
		Cat. 1949, nr. 122; 1952, nr. 162; 195, nr. 122	
	"	Johannes Vermeer d a Stillevens Nemess coll.	" 23100,-
		Cat. 1952, nr. 96 (Holl.sch.)	
	"	Marteling v. St. Laurens Sienna miniatuur	" 2875,-
	"	S. Koninck. Six coll. Geleerde	"7705,-
		Cat. 1949, nr. 55; 1952, nr. 106 (Sumowski, III, 1134)	
1929		Leonardo da Vinci. studie Johannes Vecht.Douwes	"36000,-
		Cat. 1949, nr. 91; 1952, nr. 15; 1955, nr. 91	
	"	2 marines v. Diest	" 6000,-
		Cat 1949, nr. 44 (is er 1); 1952, nr. 90, 91	
	"	Teniers Lukas	" 2400,-d
x	"	Lucas Cranach de Oude Vrouwenportret Anna v. Cleve 1937 verk.Watteau	"35000,-
	"	Aert v.d. Neer Bachstitz	"30000,-
		Cat. 1949, nr. 56; 1952, nr. 108; 1955, nr. 56	
	"	W. Kalff Stillevens Beets	"30000,-
		Cat. 1 949, nr. 52; 1952, nr. 103; 1955, nr. 52	

"	Jan van Scorel Portret.Maas.	"30000,-
	Cat. 1955, B.a., r. 31	
"	Francesco Guardi Grand Canal Venise Knoedler	"21750,-
	Cat. 1949, nr. 115; 1952, nr. 15; 1955, nr. 115	
"	Fragonard Beets	"38000,-
	Cat. 1949, nr. 111; 1952, nr. 146; 1955, nr. 111	
"	Walter Vaes Bloemen	" 800,-
"	" " " " v. Zanten	" 400,-
"	" " " Vijgen "	" 700,-d
x "	" " " Peren P "	" 300,-d
"	El Greco Johannes. Goudstikker	"47500,-
	Cat. 1949, nr. 90; 1952, nr. 14 ; 1955, nr. 90	

[p.8]

1929	W. van de Velde. Storm. Goudstikker	" 2500,-
	Cat. 1949, nr. 75	
"	Odilon Redon. Vaasje bloemen 29 x 19 cm Unger	"3000,-
	Cat. 1949, nr. 147; 1952, nr. 193	
x "	Suze Robertson Stilleven Unger weggegeven	"400,-
x "	Steinlen, vrouwenf. weggegeven	"100,-
1930	Claude Monet Kust .Eisenl.	"15000,-
	Cat. 1952, nr. 192; cat. 1955, B-a, 64.	
x "	Pissarro Tuileriën P. "	"15000,-
d		
"	Titiaan Goudstikker	"240000,-
	Cat. 1949, nr. 103; 1952, nr. 32; 1955, nr. 103	
x "	Picasso femme assise Unger aan Mus. Boymans gegeven	"15000,-d
x "	J.H. Weissenbruch aquarel Strand	" 4000,-d
x "	" " " Onweer (accolade) 1937 verk.Watteau	" 4000,-d
x "	G.H. Breitner ...(?) Watteau 1937 verk.	" 4000,d
"	Corot verk. 6/7/43 (?) voor f 60000 Unger	"25000,-d
x "	El Greco Kruisiging de Boer aan Rijksmuseum gegeven	"25000,-d
	Jongkind. Vaart . Huinck & S.	"10000,-
	Cat. 1949, nr. 145 (?); 1952, nr. 188 (?)	
x "	J.H. Weissenbruch Landschap m. boomen verk. Unger	"2500,-d
"	Hans Boll de Vries	"1600,-
x "	Claude Monet. Zee. Huinck & Sch. P	"12000,-d
"	Daubigny Ile de France " Louvre 1939	"15000,-
	Cat. 1949, nr. 126; 1952, nr. 177; 1955, nr. 126	
x "	Luce 1937 verk. Watteau	"1600,-d

" Lucas van Leyden Jephtha of Potiphar Goudst. "140000,-
 Cat. 1949, nr. 16; 1952, nr. 54; 1955, nr. 16

[p.9]

1930 Paolo Veronese Jongensportret Goudstikker f 35000,-
 Cat. 1949, nr. 104; 1952, nr. 33; 1955, nr. 104
 " H.k Averkamp Nemeth (?) " " 5000,-
 Cat. 1949, nr. 37; 1952, nr. 84; 1955, nr. 37
 " Maitre français prov. 15e " "10000,-
 Cat. 1949, nr. 12; 1952, nr. 75; 1955, nr. 12
 " Murillo St. Bernard Maas " 8000,-
 " Boudin Marine Unger " 5000,-
 Cat. 1949, nr. 124 ?; 1952, nr. 165 ?
 x " Bosboom 1937 verk. Watteau "3200,-d
 x " Weissenbruch. Le soir weggegeven Scherjon "1000,-d
 1931 James Ensor L'Exécution "3500,-
 " " " Jardin d'Amour "3500,-
 " J. Patinier landschap Goudst "11000,-
 Cat. 1949, nr. 28; 1952, nr. 67; 1955, nr. 28
 " Jan v.d. Velde Stilleven " 5000,-
 Cat. 1949, nr. 72; 1952, nr. 124; 1955, nr. 72
 4 Groenewegen 4 teeken. Rotterdam " 5000,-
 x " Pissarro. P. Environs de Pontoise Unger "7500,-d
 x " O. Redon Kanneltje m. bloemen " "2500,-d
 x " " " Femme parquise (?) 1937 verk. Watteau "1000,-d
 " " " la Servante Dan. "1000,-
 " " " Landschapje met huisje " 400,-
 x " v.Dam v. Isselt Atelier Unger " 150,-d
 x " Schotel 2 zeestukjes weggegeven "205,-d
 x " Walter Vaes. Camelia's P. "1200,-d
 " James Ensor Bloemen "4000,-
 Cat. 1949, nr. 134; 1952, nr. 178; 1955, nr. 134

[p.10]

1931 Pieter Aertsen Christus bij Martha Boymans f 5500,-
 Cat. 1949, nr. 1; 1952, nr. 35; 1955, nr. 1
 G.H. Breitner, Naakt met or. rood haar Boymans " 850,-d
 " Jong meisje met lang kastanjebruin haar Boymans " 925,-
 Cat. 1963, p. 27
 " Lezende vrouw bij palmen (?) Boymans Dan. " 850,-

x	Th.Ribot. 6 meisjes en lezende vr. Dan.		"	725,-d
x	C. Troyon pastel. melktijd		"	300,-d
1932	El Greco Christus en Maria van Flora		"	25000,-
	Cat. 1949, nr. 89; 1952, nr. 13			
	Prevost Bouts d Rogier vd W d Maagd Maria Spanje		"	2500,-
	Cat. 1949, nr. 31; 1952, nr. 71; 1955, nr. 31			
		(met accolade)		200,-
	Walter Vaes Oesters		"	1000,-
	" bloemen in w. kom op bl. fond		"	1000,-
	Auspitz P. Veronese Emmaus	Auspitz	"	62500,-
	Cat. 1949, nr. 105; 1952, nr. 34; 1955, nr. 105			
	Tintoretto Verkondigi	"	"	20000,-
	Cat. 1949, nr.101; 1952, nr. 29; 1955, nr. 101			
	Guardi Venetië	"	"	25000,-
	Cat. 1949, nr. 117; 1952, nr. 153; 1955, nr. 115			
x	" landschap	"	"	15000,-
	Cat. 1949, nr.116; 1952, nr. 154; 1955, nr. 116			
	Rubens Martel vh Livinus		"	50000,-
	Cat. 1949, nr. 60; 1952, nr. 136; 1955, nr. 60			
	2 Maitre de St. Gilles 2	"	"	15000,-
	Cat. 1949, nr. 20, 21; 1952, nrs. 77, 78; 1955, nr. 20, 21			
	4 Magnasco 4 Boymans	"	"	5000,-
	Pietro Longhi Maskerade verk.	"	"	6250,- d p
	Paudiss Stilleven verk.	"	"	2000d p
	Cat. 1952, nr. 110; 1955, B.a., nr. 54			
	Pourbus. Vrouwenportret Auspitz	Bep	"	7500,-
	Cat. 1949, nr. 29; 1952, n. 69			

[p.11]

Auspitz

x Boymans

1932	x Dirk Vellert 3 luiks altaar Auspitz Boymans		"	f 30000,-
	Cat. 1949, nr. 36; 1952, nr.74; 1955, nr. 36			
	x Virgo Meester Boymans		"	20000,-
	Cat. 1949, nr. 23; 1952, nr. 60; 1955, r. 23			
x	Meester Marialeven verk.d Boymans	878	"	30000,-d p
	Cat. 1952, nr. 83; 1955, B. a. 2			
	Backer jongensportret	36	"	1000,-
	Cat. 1949, nr. 38; 1952, nr. 85; 1955, nr. 38			

	Wijnandts landschap	215	" "	1000,-
	P. Veronese geboorte Chr.	403	" "	20000,-
	Cat. 1949, nr. 106; 1955, nr. 106			
	Mainardi. aanbidding	359	" "	15000,-
	Cat. 1949, nr. 92; 1952, nr. 17; 1955, nr. 92			
x	Jac. Tintoretto? sciavola Roof v. Proserpina verk.	551	" "	15000,- d p
	Cat. 1952, nr. 31; 1955, B. a. 6			
	Sienna altaar. Fei	662	" "	12000,-
	Cat. 1949, nr. 83; 1952, nr. 6; 1955, nr. 83			
x	Altaarstuk.Duccio? vroeg Venetië Pisa ? +/- 1325 verk.	648	" "	10000,- d p
	Mogelijk 1955, B.a.16			
x	Jacopo di Sellajo Orpheus en Euridice Boymans	660	" "	10000,- d p
	Cat. 1952, nr. 25; 195, B.a., nr. 62			
	Herri m/d Bles St. Christophorus	882	" "	2000,-
	Cat. 1949, nr. 3; 1952, nr. 38; 1955, nr. 3			
	Ercole Roberti ? Ant. da Messina Lorenzo Costa?Francia	655	" "	100000,-
	Cat. 1949, nr. 98; 1952, nr. 24; 1955, nr. 98			
	A. Brouwer Dorpslandschap	220	" "	2500,-
	Cat. 1949, nr. 41; 1952, nr. 132; 1955, nr. 41			
	C. Fabritius 2 profeten	236	" "	2500,-
	(Cat.) 1955, B.a., nr. 60			
x	Strozzi, David en Goliath verk. Boymans	358	" "	15000,- d p
	Cat. 1952, nr. 27; 1955, B.c. nr. 99			
	G.B. Moroni. Monnik Boymans	396	" "	12500,-
	Cat. 1949, nr. 94; 1952, nr. 20; 1955, r. 94			
	Defendente di Ferrari. Geboorte	401	" "	3500,-
	Polidoro de Lanciano. Heil. fam. Boymans	404	" "	5000,-
	Cat. 1949, nr. 95; 1952, nr. 21; 1955, nr. 95			
	Bern. Bellotto. Gez. op Pirna verk.	418	" "	5000,-
x	Francia Madonna			20000,- d p
	Cat. 1952, nr. 9; 195, B.a., nr. 58			

[p.12]

Auspitz

1932	Jean Martial Fredou Portret v. Maria Josepha v. Saksen	422	Ausp. f	7500,-
	Cat. 1949, nr. 112; 1952, nr. 147; 1955, nr. 112			
	George Romney. portr. v. Dk Hornby	425	" "	12500,-
	Cat. 1949, nr. 121; 1952, nr. 161			
	Rich F. Bonington. landschap	427	" "	2500,-
	Joshua Reynolds. portr v. de jonge Duke of Tysse (?)	428	" "	10000,-
	Raeburn. portret	429	" "	5000,-

Louis Léopold Boilly portret v.e. acteur Fleury ?	475 " "	2500,-
x Jac.Tintoretto Madonna.	549 " "	37500,-
Cat. 1949, nr. 99; 1952, nr. 28; 1955, nr. 99		
x " " Portret Doge Nani	550 " "	50000,-
Cat. 1949, nr. 100; 1955, n. 100		
Galasso Galassi. Aanbidding	643 " "	6250,-
Cat. 1949, nr. 86, 1952, nr. 10; 1955, nr. 86		
Benozzo Gozzoli. Kruisafname	553 " "	50000.-
Cat. 1949, nr. 88; 1952, nr. 12; 1955, nr. 88		
Jacopo di Cione. Kruisiging	645 " "	10000,-
Cat. 1949, nr. 81; 1952, nr. 4; 1955, nr. 81		
Ercole Roberti. S. Antonie.	647 " "	12500,-
Cat. 1949, nr. 97; 1952, nr. 23; 1955, nr. 97		
Vincenzo Foppa. St. Sebastiaan.	649 " "	30000,-
Cat. 1949, nr. 85; 1952, nr. 8; 1955, nr. 85		
Matteo di Giovanni. Marteling v. 2 heiligen	651 " "	6250,-
Cat. 1949, nr. 93; 1952, r. 19; 1955, r. 93		
Maineri. Aanbidding der herders.	653 " "	7500,-
Cat. 95, B.a. 15		
Bacchiacca. Leda met de zwaan	658 " "	5000,-
Cat. 1949, nr. 79; 1952, nr. 2; 1955, nr. 79		
Antoniazio Romano d Fiorenzo di Lorenzo. Madonna	661 " "	2500,-
Ca. 1949, nr.84; 1952, nr. 7; 1955, nr. 84		
Bambino Vispo. Twee engelen verk.	694 " "	17500,-d p
Cat. 1952, nr. 16 ; 1955, B.a., nr. 57		
x Lucas Cranach. Vrouwenportret Dan. (?)	862 " "	15000,- d
Barend v. Orley. Madonna	868 " "	10000,-
Cat. 1955, nr. 64		

[p.13]

1932 Ambr. Benson. Madonna	Auspitz 870 f	6250 d p
Cat. 1952, nr. 37		
Jan Provost. Rogier v.d.Weiden?	" 884 "	10000,-
Cat. 1949, nr. 30;1952, nr. 70; 1955, nr. 30		
Engelsch. Lezende man Boymans	" 941 "	1000,-
Thomas Hudson. Reynolds? portr.v. Martha Ray	" 943 "	3750,-
Cat. 1949, nr. 119; 1952, nr. 159		
Neri di Bicci. St. Michiel	" 652 "	7500,-
Cat. 1949, nr. 80; 1952, nr. 3; 1955, nr. 80		
Fr. Cossa. Madonna. fresco	" 696 "	12500,-

Cat. 1949, nr. 82; 1952, nr. 5; 1955, nr.82			
1933	Albrecht Duerer Heil.fam.	Bachstitz	" 300000,-
Cat. 1949, nr. 10; 1952, nr. 80; 195, nr. 10			
x	Masolino. Madonna verk.	"	" 45000,-d p
Cat. 1952, nr. 18; 1955, B.a.3			
	10 schilderijtjes van Schütz 8 weggegeven		" 1000,-
	Sebastian Stosskopf Stilleven Goudstikk.		" 4000,-
Cat. 1949, nr. 69; 1952, nr. 79; 1955, nr. 69			
x	Dirck Nijland Stilleven met boeken		" 1200,- d
x	Charley Toorop Appelen en bloemen x beide Rotterd.Kunstkring aan Dan en Jytte		" 300,-d
	Paul Gauguin Koeien	Unger	"5000,-
Cat. 1949, nr. 138; 1952, nr. 182			
	E. Boudin Haven Duinkerken	"	" 500,-d
	E. Carrière Interieur	"	"500,-
	Velazquez Portr. Juan de Fonseca		"7000,-
	Goya Dna Catalina Viola		"3000,-
	H.Bosch d of Breughel de oude. Vrouwenprofiel Fragment Goudstikker		"7000,-
Cat. 1949, nr. 5; 1955, nr. 5			
1934	Goya Macha habillée verk.		"10500,-d p
Cat. 1952, nr. 148; 1955, B.a., nr. 43 (inv. 2537A)			
"	Jan Gossaert Mabuse. Hermphroditus en Salmacis Goudstikker		" 12500,-
Ca.1949, nr. 13; 1952, nr. 50; 1955, nr. 13			
[p.14]			
1934 (Dec. '33)	J. van de Capelle? d Marine	Goudst	f 20000,-
Cat. 1949, nr. 42 (waarschijnlijk); 1952, nr. 86; 1955, nr. 42			
"	W. van de Velde Strand bij Scheven."		" 4000,-
Cat. 1949, nr. 74; 1952, nr. 126; 1955, nr. 74			
	Piet Verhaart. Gezicht op Goes		" 850,-
Cat. 1949, nr. 153; 1952, nr. 199 (Coll.Vaes); 1955, nr. 153			
	Hyr. Bosch. Aanbidding der koningen.	Goudst	" 6500,-
Cat.1949, nr.6; 1952, nr. 40; 1955, nr. 6			
	Dirck Bouts ? Madonna en stilleven	"	" 15000,-
Cat. 1949, nr. 35; 1952, nr. 48; 1955, nr. 35			
	Corn. Troost. 's Beslikte Swaantje	" Boymans	" 3000,-
	Maitre de Bruges. St Catharina's gevangenneming 1460 Auspitz Bachst	"	" 3500,-
Cat. 1949, nr. 34; 1952, nr. 47; 1955, nr. 34			
	nog:		
1932	Ghirlandaio Madonna ex Auspitz		" 10000,-

Cat. 1949, nr. 87; 1952, nr. 11; 1955, nr. 87
 " Anghiari Master Triumph of Aemilius Paulus Auspitz d " 6000,-
 (Cat.) 1955, B.a. nr. 61
 1934 Vincent van Gogh Cypresen Huinck "12000,-d
 Cat. 1949, nr. 143
 Claude Monnet. Les Coquelicots " " 7000,-
 Cat. 1949, nr. 146; 1952, nr. 191; 1955, nr. 146
 x Lucas van Leyden. Lot en zijn dochters Beets verk. " 8000,-d p
 Cat. 1949, nr. 16; 1952, nr. 56; 1955, B.a., nr. 34
 Champaigne Ph. de Portret van Descartes
 Constable. Watermill (accolade: deze vier, Champ.tot Eglon) "9000,-
 Lawrence. Portret v. Chateaubriand
 Misschien cat.1949, nr. 118; 1952, nr. 156
 Eglon v.d. Neer 2 portretten
 Sisley, Le Verger Unger "5000,-
 Cat. 1949, nr. 149; 1952, nr. 195; 1955, nr. 149
 1935 Vincent van Gogh roode gladiolen in karaf 65½ x 35 " "8000,-
 Cat. 1949, nr. 140; 1952, nr. 184
 Daubigny marine 18½ x 38 Seine " "2000,-
 1955, B.a. nr. 50
 Tintoretto De wijze en de dwaze maagden "7055,-
 Goudstikker (London Douglas) 160
 Cat. 1949, nr. 102; 1952, nr. 30; 1955, nr. 102

[p.15]

rechter spoorweg (?)
 1935 Daumier 2 st. (Eyffinger) f 4000,-
 Cat. 1949, nr. 130, 131; 1952, nr. 172, 173
 Turner. Zeegezicht Reichle " 750,-
 x Signac Rue à Asnières Huinck Odette " 1500,-d
 Jongkind Marine " " 2000,-
 Cat. 1949, nr. 144 (?); 1952, nr. 187 (?)
 Ensor, l'atelier du peintre " Boymans "4500,-
 Cat. 1949, nr. 135; 1952, n. 179; 1955, nr. 135
 Lucas v. Leyden portret vrouw Goudst "12500,-
 Cat. 1949, nr. 17; 1952, nr. 55; 1955, nr. 17
 x v. Dongen. Ariane endormie Kunstst. verk. " 800,-d
 Ph. de Koninck meisje Mak " 1560,-
 Lucas Cranach de oude Venus en cupido " " 2530,-
 x Jac. Ruysdael? " (onleesbr. wrd)"1600,- d

? J. van de Capelle Marine Goudst.		"17500,-
Cat. 1955, nr. 20 (?)		
Boucher. Chinoiserie Sotheby	£ 2400	"17500,-
Cat. 1949, nr. 107; 1952, nr. 141; 1955, nr. 107		
C. Engelbrechtsz Christus e. Maria Colnaghi	£ 200	" 1500,-
(Cat.) 1955, B.a., nr. 33		
1936 P. Gauguin Bretagne 89 h 48 br Unger		"1750,-d
Cat. 1949, nr. 139; 1952, nr. 183; 1955, nr. 138		
Jan Fijt, stilleven		"45000,-d
Cat. 1949, nr. 47; 1952, nr. 134		
Lancret Goudstikker verk.	£ 8000,-	"58230,-d p
Cat. 1952, nr. 155; 1955, B.a., nr. 44		
P. Bruegel de oude. de toren van Babel N. Beets		"120000,-
Cat. 1949, nr. 9; 1952, nr. 43; 1955, nr. 9		
Guido Cadorin. Dahlia's'		" 400,-
x A. Isenbrandt Portret v. jongen man Bachstitz 1937 verk. Watteau		"12500,-d
x Maerten v. Heemskerck portret Agnew £ 1000 Boymans gegeven		"7300,-d
Quinten Matsys Madonna Beets		"30000,-
Cat. 1949, nr. 26; 1952, nr. 63; 1955, nr. 26		

[p.16]

1936 Rafaelli La Rochelle Unger van Bep		f 1000,-
12 grisailles van Salm		" 3730,-
Signac. aquarelle Eyffinger		" 150,-
de Cocq. 2 schilderijtjes Danny verk. 1937 Watteau		" 1500,-d
de St. Aubin Goudst.		"12000,-
v. Huysum bloemen "		"6000,-
Cat. 1949, nr. 51; 1952, nr. 102; 1955, nr. 51		
9/12 Memlinc Kruisafn. Arth Goldschmidt		"100000,-
Cat. 1949, nr. 25; 1952, nr. 62; 1955, nr. 25		
1937 Watteau Goudstikker verk. + schilderijen		"200000,-d p
Cat. 1949, nr. 173; 1952, nr.163; 195, B.a., nr. 47		
20/1 Fr. Drouais pastel portret "		"5000,-
Cat. 1949, nr. 110; 1952, nr. 145		
Th. Rowlandson aquarel Boompjes "		"4500,-d
31/3 Cam. Pissarro landschap Unger		"2750,-
17/2 Gauguin Sèvres Huinck		"1450,-
(Cat. 1955), B.a., nr. 39		
15/4 Chardin Interieur Goldschmidt		"160000,-
Cat. 1949, nr. 108; 1952, nr. 143; 1955, nr. 108		

11/9 Pater 2 fêtes Champêtres	Goudstikker verk.	"90000,- d p
Cat. 1952, nr. 157, 158; 1955, B.a., nrs. 45 en 46		
" Hubert Robert zelfportret in 't Louvre "		"20000,-
Cat. 1949, nr. 120; 1952, nr. 160; 1955, nr. 120		
18/10 Jac. Maris Molen aq	Fred Muller	"1900,-
" Math. Maris jonge liefde "		" 350,-
22/11 Wouwerman paysage	Goudstikker	"9000,-
Cat. 1949, nr. 77; 1952, nr. 129; 1955, nr. 77		
1938 12/1 Jacob Smits 2 schild. van Mevr. Smits 1 in Boymans		"5500,-
20/1 Jan van Kessel d stilleven met visschen de Boer		"350,-
7/2 E. Boudin La côte de Bennerville	Wisseling	"4800,-
Cat. 1949, nr. 123; 1952, nr. 164; 1955, nr. 123		
fa femme adultère	Jacob Smits leen (?) Boymans	187

[p.17]

1938 22/3 Gerard Dou. Oude vrouw met jongen	Graupe	f 15000,-
Cat. 1949, nr. 45; 1952, nr. 92		
20/6 2 Stefan Lochner 2 Heiligen	Goudstikker verk.	"42000,-d p
Cat. 1952, nr. 81, 82; 1955, B.a. 4, 5		
23/6 Rogier v.d. Weyden. Maria m. Kind		"90000,-
Cat. 1949, nr. 33; 1952, nr. 73; 1955, nr. 33		
31/8 Primitief triptiekje Nederl. v. Duke of Norfolk	Goudst.	"172000,-
Cat. 1949, nr. 18; 1952, nr. 58; 1955, nr. 18		
9/11 Meester van Alkmaar dubbelportret	Klaassen	"20000,-
Cat. 1949, nr. 22; 1952, nr. 59; 195, nr. 22		
11/11 Prévost Jan De Geboorte van Maria	Vitale Bloch	"15000,
Cat. 1949, nr. 32; 1952, nr. 72; 1955, nr. 32		
1939 12/1 Vincent v. Gogh Portret van Armand Roulin	Graupe	"70000,-
Cat. 1949, nr.142; 1952, nr. 186 ; 1955, nr. 142		
27/2 Jan Fijt Vogelstilleven	Bachstitz	Bep "3250,-
Cat. 1949, nr. 46; 1952, nr. 133		
18/4 Daumier Le Pardon		
Cat. 1949, nr. 128; 1952, nr. 170; 1955, nr. 128		
" " Les amateurs de peinture	Goudst. (accolade)	"100000,-
Cat. 1949, nr. 129; 1952, nr. 171; 1955, nr. 129		
5/5 2 aquarellen en 1 teekening v.Dürer coll.	Comtesse de Béhague Goudst."	130000,-
Albrecht Dürer, Lindeboom op bastion, Zeekrab en Voeten van apostel		
6/6 Pieter Aertsen	Jageneau	"7500,-
Cat. 1949, nr. 2; 1952, nr. 36; 1955, nr. 2		
6/6 Paulus Potter	de Boer	Bep "14000,-

Cat. 1949, nr.57; 1952, nr. 111				
16/6	Spinello Aretino fresco	Goudst.		"40000,-
Cat. 1949, nr. 78; 1952, nr. 1; 1955, nr. 78				
"	Aert v.d. Neer IJsgesichtje	"	Dan	"10000,-d
"	H. Daumier Straatscène	"		"25000,-
Cat. 1949, nr. 127; 1952, nr. 169; 1955, nr. 127				
22/6	Vermeer v. Delft Meisje	Gans		"36000,-
29/8	Dirck Bouts Christus	Goudst.	± 80000	£ 10000,-
Cat. 1949, nr. 8; 1952, nr. 42; 1955, nr. 8				
31/8	Antonello da Messina portret	Gans		f 28000,-
"	Joachim de Patinier Landschap			" 12000,-
Cat. 1949, nr. 27; 1952, nr. 66; 1955, nr. 27				
x	" Jan Steen Kl. interieur verk.			" 2500,- d

[p. 18]

1938	28/11 Vermeer Landschap d + portret Fabricius. straatje	Gans		f 150000,-
	11/12 Jan Steen. Interieur.	Goudst.		" 20000,-
	14/12 Signac St. Tropez.	Huinck		" 1000,-
1939	7/2 Vollon Ree	Liernur		" 500,-
	3/4 Adr.v.d. Werff Diana en Kallisto	D. Hoogendijk		" 7500,-
Cat. 1949, nr. 76; 1952, nr. 127; 1955, nr. 76				
"	Jan Gossaert portret Jacob Fugger	Cook coll.	D. Katz	" 60000,-
Cat. 1949, nr. 14; 1952, nr. 51				
24/4	Maitre d'Aix	" "	"	"140000,-
Cat. 1949, nr. 19; 1952, nr. 76; 1955, nr. 19				
Collectie Königs 4 Rubens Breughel Watteau Bellini Grünewald Daumier –				
	15/8 Pieter de Hoogh Interieur			"219000,-
(nb. Dit is vervalsing H. van Meegeren, ook in BvB)				
	24/4 Ph. de Koninck	Cook coll.	Katz	" 15000,-
Cat. 1949, nr. 54; 1952, nr. 105; 1955, nr. 54				
1940	30/4 Jan van Eyck De 3 Maria's Opstanding		220	£ 250000,-
Cat. 1949, nr. 11; 1952, nr. 46; 1955, nr. 11				
1941	Vermeer d Avondmaal d Hoogendijk			"1375000,- d
1946	Herman Mees Rozen			" 800,-d
"	J. Michels boschgezicht en tekening			" 300,-d
"	Walter Vaes. peren. bloemen 2 korng..(?)			" 2000,-
Cat 1952, nr. 197 (?)				
1947	Jongkind aq. Schie v. Wisselingh			" 4200,-
1948	Kalff fr. interieur	Beets		" 6000,-

Cat. 1949, nr. 53; 1952, nr. 104; 1955, nr. 53			
"	Brouwer Adr. Maanlandschap		" 12000,-
Cat. 1952, nr. 131			
1949	E. Boudin Anvers	Wisselingh	" 7000,-
Cat. 1952, nr. 166			
"	Ch. François Daubigny Marine	"	" 4000,-
(Cat.) 1955, B.a., nr. 48			

[p.19]

1949			
7/4	Em. de Witte Kerkinterieur de Boer		"10000,-
Cat. 1952, nr. 128; 1955, nr. B.a., 23			
"	J.B. Greuze Meisjesportret de Boer		" 5500,-
Cat. 1952, nr. 149			
April	(geheel d) Philips Koninck manskop verk. Bredius		"1000,-
Mei	Jongkind Zeegezicht La Loyssevace (?) Wisselingh		"10000,-
Juni	Corot La petite Jeanne van Wisselingh		"25000,-
Cat. 1952, nr. 167; 1955, B.a., nr. 42			
Juli	Willem Roelofs Landschapje in Drenthe ?		" 225,-
Juli 9	Jongkind Omgeving van Parijs Borghouts		" 4000,-
Cat. 1952, nr. 190			
Juni	Jac. v. Ruysdael waterval coll. Kard. Fesch d;		f 40000,-
Cat. 1952, nr. 116; 1955, B.a.9			
"	Sal. v. " riviergezicht geruild Borgh. plus 4 tek (accolade) fr		10000,-
Cat. 1952, nr. 117			
Aug. 9	Louis Le Nain nachuys (?)		" 30000,-
Cat. 1955, B.a.14			
Aug. 30	Jac.v.Ruysdael Gezicht op Haarlem Borghouts		" 4000,-
"	Chardin Haas Borghouts		"6000,-
1950			
Juni	J. de Patinier Maria en Jozef Borghouts		"20000,-
Cat. 1952, nr. 68 (Inv.2476); 1955, B.a., nr. 29			
Decb	Corn. de Lyon portret man	"	"4000,-
1951			
Jan	Delacroix Hannema		"15000,-
Cat. 1952, n. 174; 1955, B.a., r. 37			
Jan	Jongkind aq. Antwerpen Wisselingh		" 2000,-
"	Daubigny ven d "		" 5000,-
Febr.	Frans Hals d mansportret Borghouts		"10000,-

April	10	Jac. v. Ruysdael Winter	Douwes	"11500,-
		Cat. 1952, nr. 115; 1955, B.a. nr.13		
"	12	Caspar Netscher Aardappelschilstertje	P.de Boer	"10000,-
		Cat. 1952, nr. 109		

[p.20]

1951

April	12	2 E. van de Velde 2 kl. landsch.	P. de Boer	f 3000,-
Juni	4	B. van Orley Madonna met Jozef als timmerman	Borghouts	" 10000,-
		Cat. 1952, nr. 65; 1955, B.a. nr. 24		
Aug.	15	Saenredam Pieterskerk	Utrecht Krijnen	"50000,-
		Cat. 1952, nr. 118; 1955, B.a., r. 55		
Octb	20	Joos v. Cleve Mansportr	Borgh.	"10000,-
		Cat. 1952, nr. 45; 1955, B.a., nr. 30		
Novb	3	do	Madonna "	"20000,-
		Cat. 1952, nr. 44; 1955, B.a., nr. 32		
Octb	2	Fr. Boucher Mozes in biezen wiegje	Bep	"10000,-
		Cat. 1952, nr. 142		
Novb	10	Carel Fabritius Stilleven snippen	Desan (?)	"12000,-
		Cat. 1952, nr. 99		
Decb	15	Kalf ? Vermeer?	Stilleven Borghouts	"12000,-
		Cat. 1952, nr. 98		

1952

Mrt	23	Carel Fabritius Portret van Joost van den Vondel	Schreuder	" 2500,-
		1955, B.a., nr. 18		
Mei	21	Judith Leyster jongensportret	Borghouts	"10000,-
		Cat. 1952, nr. 107		
Juni	18	17e eeuwse holl. meester	"	"15000,-
		Mogelijk 1955, B.a. 8 (als Carel Fabritius)		
Juli	2	G. Metsu denkende man	"	"10000,-
		(Cat.) 1955, B.a., nr. 36 (is Heerschop)		
	18	G. Dou zelfportret	"	" 6.500,-
		(Cat. 1955), B.a., nr. 38		
		A. Cuyp landsch. met koeien	Lips coll.	"12.000,-
		Cat. 1952, nr. 88; 1955, B.a. nr. 49		
		"	meisje met bloemen	" 3.000,-
		Cat. 1952, nr. 89; 1955, B.a. nr. 12		
		Dan. Seghers bloemen	"	" 4000,-
		Cat. 1952, nr. 119		
		Rembrandt / Her. Seghers?, landschap A'dam	R	"145000,-

Cat. 1952, nr. 113			
	P. de Hoogh huisel. scène Lips		"48000,-
Cat. 1952, nr. 101; 1955, B.a.11			
1953	Manet fleurs		"31000,-
(Cat.) 1955, B.a., nr. 41 (inv.2609)			
Mei 15	2 kl. stillevens Kalff	v.Hengel	" 5000,-

[p.21]

1953			
Mei 15	Jac. v. Ruysdael bruggetje v. Hengel		f 5000,-
Cat. 1955, B.a., nr. 21			
" "	Rembrandt oude man	Borgh.	
"60000,-			
"	18 Patinir Coll. Leegenhoek	"	"15000,-
Cat. 1955, B.a. nr. 25			
Novb 23	Titiaan Lucrechia	Pilmier (?)	"13500,-
	27 Thom. de Keyzer portret dame	Borgh.	" 3500,-
Dec. 12	Gerard David \$ 100000,-	Wildenstein	"375000,-
Cat. 1955, B.a., nr. 27			
1954			
Juni 21	Boudin. Haven v. Tranville	Schoneman	"10000,-
Juli 20	Herc. Seghers landschap	Borghouts	"15.000,-
(Cat.) 1955, B.a., nr. 19 (?)			
	v. Huysum bloemen		
	v.d.Neer Maanlandschap		
1955	Porcellis Marine	(accolade) geruild	
April 2	P.P. Rubens schets Alexander met de vrouwen van Darius		"45000,-

(notitie Jan van Goyen, Van Wisseling 1917 7000,- kan niet zijn Jan van Goyen, inv. 2496, die was Goudstikker, dec. 1930, nr. 27, maar deze is niet vermeld in aankoopboekje; cat. 1949, nr. 48)

(notitie: niet genoemd in aankoopboekje Rubens, Landschap, 1949, nr. 59, 1952, nr. 135, 1955, nr. 59; Rubens, Schotland Engeland, 1949, nr. 61, 1952, nr. 137, 1955, nr. 61; Rubens Drie kruisen, 1949, nr. 62, 1952, nr. 138, 1955, nr. 62; Narcissus, 1949, r. 63, 1952, nr. 139, 1955, nr. 63; Rubens (Crayner), Martelaarschap Petrus, 1949, 64, 1952, nr. 140, 1955, nr. 64)

(notitie: niet genoemd in aankoopboekje: Rembrandt, school van, De Graflegging, inv. 2513)

(notitie: niet in aankoopboekje, verblijfplaats onbekend: 1955, B.a. 7, 2510 Aert van der Neer, naar ?, Rivierlandschap bij maanlicht, doek, 39 x 32,5 cm, foto in documentatie)

(notitie: niet in aankoopboekje te vinden: Jan van Huysum, naar, Stilleven van vruchten en bloemen, inv. 2502)

(notitie: niet te vinden in aankoopboekje: Adriaen van Utrecht, De slagingswinkel, is Italië, Bologna, Wildhandelaar, inv. 2530)

Teekeningen en etsen (alleen vermeld voor zover in bezit van BvB)

1. 1913 Rembrandt, sepia, dorpje f 5520,-
Cat. 1955, nr. 168
(168) Cat. 1998, nr. 19: Rembrandt, Gezicht op Diemen, inv. M 1958/T22
1949, nr. 168; 1952, nr. 209
2. 1913 Rembrandt 1 tekening 2 rabbis f 1150,-
Cat. 1955, B.a. nr. 17 (B. Fabritius)
Cat. 1988, nr. 122: N. Maes?, Studie van twee mannen, inv. MB 1958/T 33
3. 1920 Rembrandt, Ruth en Naomi, tekening v. Hofstede de Groot f 1600,-
Cat. 1955, B.a. nr. 22
Cat. 1988, nr. 13: Rembrandt, inv. MB 1958/T32, in 1973 naar museum.
4. (159) 1926 van Dijck, Kruisscène f 2530,-
Cat...nr.. (Bram); Kruisiging, inv. 1958/T 25
1949, nr. 159
5. (160) A. van Dijck, Het laatste avondmaal; 1927 gekocht; MB 1958/T 26
1949, nr. 160
6. (169) 1932 Rembrandt De Verloren Zoon Valentiner Fred Muller f 2700,-
1949, nr. 169; 1952, nr. 210
Cat. 1988, nr. 45: F. Bol
- 7.(166) 1935 Fragonard Sotheby f 750,-
1949, nr. 166 (vlg. Londen, Dec.1935, nr...); 1952, nr. 207
- 1936 Paul Signac, St. Malo Eyffinger f 150,-
(?)
- 8.9. (164, 165) 1936 Jan van Eyck 2 teekeningen f 55000,-
  1. Loys duc de Savoy 2. le duc de Brabant
Met. Inv. Nrs.
1949, nr. 164, 165; 1952, nr. 205, 206
- 10.11.12.1939 Zie voor 3 tekeningen Dürer Comtesse de Behague bij schilderijen
(161, 162, 163)
1949, nr. 161, 162, 163; 1952 nr. 202, 203, 204

- (1936: Rowlandson Boompjes Goudst f 4500,- d
 Via D.G. van Beuningen jr. terecht gekomen bij Willem van der Vorm (cat. vdV 88)
 1940 Königs coll. 1000000,-
 1940
 13.(154) Gentile Bellini, Doge Andrea Vendramin; 1940 Koenigs; MB 1958/T31
 1949, nr. 154; 1952, nr. 200
 14. (155) Roelant Savery (was P. Brueghel), Studie twee boeren, Koenigs, MB 1958/T 27
 1949, nr. 55; 1952, nr. 201
 15. (158) H. Daumier, Een pleitende advocaat; F II 170 (Koenigs);
 1949, nr. 158;
 16. (167) Mattias Grünewald, Maria, 1940 Koenigs, MB 1958/T 29
 1949, nr. 167; 1952, nr. 208
 17. (170) Matteo Rosselli (Andrea del Sarto), Graflegging, 1940 Koenigs MB 1958/T 34
 1949, nr. 170
 18. (173) Watteau, Zittende jonge vrouw met waaier, Koenigs, MB 1958/T 36
 1949, nr. 173; 1952, nr. 211

Bronzen

1925

1. Alessandro Vittoria, Marteau de porte bronze. Veiling Castiglioni Fred Muller f 2750
 1949, nr. 206, afb. 236; 1952, nr. 230; 1955, 206; 1994, 16
2. Pierino da Vinci, Simson verslaat een philistijn, zelfde veiling 4620,-
 1949, 204, afb. 234; 1952, nr. 228; 1955, 204; 1994, nr. 51
3. do, do, Simson verslaat de philistijnen, zelfde veiling 3410,-
 1949, 205, afb. 235; 1952, nr. 229; 1955, nr. 205; 1994, nr. 52

1930

(Bronzen etc. p. 9: 1930 15^e eeuw s scheepsmodel F. Lugt 18000,- bruikleen museum Maritiem?)

4. El Greco terre cuite 10000 d p

1949, nr. 188, afb. 226,227; 1955, nr. 188; 1994, nr. 71

1932

5. Giov. Da Bologna Venus met faun 535 Auspitz 25000,-
 1949, nr. 176, afb. 238; 1952, nr. 213; 1955, nr. 176; 1994, nr. 17
6. Aless. Vittoria 2 heiligen zilver Auspitz 383/4 15000,-
 1949, nr. 207, afb. 243, nr. 208, afb. 242; 1952, nrs. 231, 232; 1955, 207, 208; 1994, 59
7. Giov di Cremona 14^e eeuw Zittende vrouw brons " 527 4000,-
 1949, nr. 183, afb. 232 (niet BvB)
8. Aphrodite brons 16^e eeuw " 522 1250,- (niet BvB)
9. Slapend kind brons Auspitz 530 2500,- niet BvB
10. Satyr brons Riccio Ausp. 524 2500,-

- 1949, nr. 197, afb. 229; 1952, nr. 223; 1955, nr. 197
11. Pierrino da Vinci, Benvenuto Cellini? Brons Invidia furia Auspitz 628 6000,-
1949, nr. 203, afb. 233; 1952, nr. 227; 1955, Ac203; 1994, nr. 39
12. 3 schildpad, krab, zwavelst. bakje 715, 710, 713 Ausp. 1250,-
1955, nr. 67; 1994, nr. 9, 8
13. Hubert Gerard, brons Auspitz 5000,-
1949, nr. 187, afb. 246; 1952, nr. 218; 1955, nr. 187; 1994, nr. 26
14. Cassone met g. arabesken leeuwenkoppen als voeten 386 Auspitz 2500,-
Cat. Kunstn. 1994, p. 233, inv. Div.M. 27
15. Holl.sculptuur 1500 Graflegging Auspitz 1500,-
1949, nr. 174, afb. 223; 1955, nr. 174; 1994, nr. 39
16. Venus brons Giov. Di Bologna Auspitz 334 2500,-
1949, nr. 177, afb. 241; 1952, nr. 214; 1955, nr. 177; cat. 1994, nr. 21 (of 33?)
17. Hercules brons 1e helft 16e eeuw Auspitz 533 625,-
1949, nr. 189, afb. 244; 1955, c. nr. 189; 1994, nr. 31
18. Krijgsman met jongen 17^e eeuw 534 1250,-
1949, nr. 190, afb. 245 (Neoptolemus en Astyanax); 1955, nr. 190; cat. 1994, nr. 32
1933
19. Fragment sculp. Michel Angelo Goudst. 8000,-
1949, nr. 193, afb. 225; 1994, nr. 60
1934
20. 1 marmeren relief Agostino d'Antonio di Duccio Goudst. 6000,-
1994, nr. 63 (?)
21. 1 marmeren slapend meisje liggend " 750,-
1949, nr. 195, afb. 247; 1955, nr. 195
1935
22. 1 marm. beeld Giov. Pisano 1250-1320 Bachstitz 30000,-
1949, nr. 196, afb. 220; 1952, nr. 222; 1955, nr. 196; 1994, nr. 2
- 23.1 verg. schaal v Vianen 1612 Goudst 7500,-
1949, nr. 202, afb. 250; 1952, nr. 226; 1955, 202
24. 1 zilveren zoutvat Adam v. Vianen afk.v. B.se Burdett-Coutts 2500,-
1949, nr. 201, afb. 251; 1952, nr. 225; 1955, nr. 201
25. 1 verg. bronsje Eva met appel Cellini Drey 1500,-
1949, nr. 199 (Francesco da Sant' Agata); 1952, nr. 199; 1994, nr. 46 (19e eeuw)
1936
26. Clodion Sater en nymph Goudst. 20000,-
1949, nr. 182, afb. 249; 1952, nr. 221; 1955, nr. 182
1938
27. Dec. Assia, brons Despiau f 2700,-
1949, nr. 18, afb. 255

1948

28. Brons v. Giov. Di Bologna Sab. Maagden .. Von Rathenau Krijnen f 3300,-
1949, nr. 178, afb. 239 (Giov. da Bologna); 1955, nr. 178; 1994, nr. 37 (naar Girardon)

29. Madonna 15e eeuw Vecht 20000,-
1949, nr. 194, afb. 221; 1952, nr. 17, afb. 65; 1955, nr. 194; 1994, nr. 16

30. 2 marmeren beelden Leerm. v. Claus Sluter Krijnen 24000,-
1955, nr. 89; 1994, nr. 26

31. 1949 St. anna Krijnen 1500,-

1994, nr. 35

32. 1952, 23/3 Albasten groep Nottingham Pilmeyer 3800,-
1994, nr. 18

1952

33. 20/ G. Cramer Paduaans brons man te paard f 20000,-
1952, nr. 224, afb. 70; 1955, nr. 66

1953

34. 31/1 Schretlen Jak. op Patmos f 3200,-

1994, nr. 34

1949, nr. 185 (Florentijns 1480 Mercurius), 1952, nr. 216, afb. 66; niet in aankoopboek
gevonden; is van F. Koenigs, dus daarom niet genoteerd?

1949, nr. 191, afb. 228 (Meester van de Draak), 1955, nr. 191; niet in aankoopboek
gevonden

1934

18/6 1 zilveren schaal Delft Goudst. Uit collectie Leop. De Rothschild 8000,-
1949, nr. 200, afb. 252; 1955, nr. 200

Giovanni da Bologna Venus met de appel

1955, nr. 65; 1994, nr. 33 (Auspitz)

Niet gevonden in aankoopboek

Niet gevonden in aankoopboek

Ovaal relief, Venus (wit marmer)

1955, nr. 70; 1994, nr. 63

Middeleeuwse beelden

1929, Madonne (Vierge d'Alsace) 5000,-

Mogelijk cat. 1994 (steen), nr. 6

Geschonken

Holland, ca. 1500, Bewening, inv. 1956, cat. 1994, nr. 57: door DG geschonken in 1922

Notities uit het Archief Van Beuningen in het Utrechts Archief

Kunsthandel J.H. Borghouts
Maliebaan 70
Utrecht

Rekening 1950
H.G. Luitwieler

Verdoeken groot schilderij Het Avondmaal	1950,-
Transportkosten	82,50
Materialen	195,-

	2227,50

1930 Saenredam – kunsthandel Pauli Amsterdam
Koenigs, Goudriaan, Van Beuningen – 15.000,-

Schenking DG voor Verloren Zoon was 5000,-, zoals vermeld in brief Hannema aan DG 17.3.1931; op deze brief met potlood: Dit schilderij zou door mij zijn aangekocht als Boymans het niet had kunnen kopen DGvB.

31 december 1918/9 januari 1919: bedankbrief B en W aan Van Beuningen voor bijdrage met 21 andere stadgenoten voor aankoop Jan Provoost, Dispuut Catharina, met foto schilderij,

Rekening 25 oktober 1916 van Frederik Muller Stilleven Chardin f 10.000,-; bedankbrief voor de schenking aan het Museum Boymans door directeur F. Schmidt Degener van 26 oktober 1916.

Brief Hannema 22.12.1937m bijdrage DG van 10.000,- voor aankoop Mansportret Rembrandt

14 december 1920, bedankbrief B en W voor schenking Van Mierevelt,
Raadpensionaris Joh. van Oldenbarnvelt

Christus aan het Kruis El Greco aan het Rijksmuseum geschonken door de
heer D.G. van Beuningen te Rotterdam, ter gelegenheid van het 25-jarig
directeurschap van dr F. Schmidt- Degener 13/2/1933 (was al in bruikleen
enige jaren)

Droegt bij 10 januari 1924 voor aankoop schilderijen uit de Oldenburg
collectie, waarvan het Rijksmuseum wilde verwerven:

Jacopo Bassano – Portret Morosina Morosino

Sebastiano Mainardi – Aanbidding kind

Ambrogio de Predis – Portret jonge vrouw

Van Beuningen schonk ook aan het Maritiem, bijv. reisjournaal uit 1580 Nova
Zembla

En schenking schilderij A. Storck, Walvisjacht (100 pond)

Aan Kon.Mus. voor Schone Kunsten in Brussel 18.6.1939

Schenking schilderij Walter Vaes, Portret van een jong meisje

8 nov. 1922 geschenk aan Boymans: 15e eeuwse gepolychromeerd
houtsculptuur van een groep van figuren, Bewening van Christus

Eerder aankoopboekje, veel kleiner dan het latere, dat gaat van 1903 tot 1919,
met schilderijen, beelden, meubels , alles door elkaar, vermoedelijk te klein
bevonden en opnieuw begonnen met het bekende aankoopboek

Twents Dagblad Tubantia 30 oktober 1947 over Van Beuningen:

VB: "Ik houd niet van het latere werk van Picasso en zijn vrienden. Hun werk
wil ik per sé niet in mijn huis hebben. Stelt u zich eens voor, dat zo'n
vrouwelijk gedrocht met de neus op de plaats van het oor en het ene oog
twintig centimeter hoger dan het andere, enfin, u weet wel wat ik bedoel, stelt
u zich voor, dat zoiets in deze omgeving zou hangen"

Notities over de collectie Van Beuningen in het Gemeentearchief Rotterdam

Handelingen van de Gemeenteraad van Rotterdam 1958, p. 646-652
Zitting van 27 augustus 1958

p. 649: Mej. Zeelenberg, wethouder financiën, zegt
"De banden die tussen hun vader en Rotterdam hebben bestaan, hebben de erven van Beuningen ertoe gebracht deze verzameling aan te bieden aan de gemeente Rotterdam". (18.000.000,-)

p. 650:
De onmogelijkheid voor Gemeenten om rechtstreeks op de kapitaalmarkt te opereren hebben ons ertoe gebracht om een verzoek, via gedeputeerde staten, tot de betrokken minister te richten om voor deze aankoop de benodigde leningsgelden beschikbaar te stellen".

Gemeentesecretarie Rotterdam afd. Algemene Zaken 1942-1965
inventarisnummer: 201, beheersnummer: 444.02

Aantekening secretaris betr. de vergadering van B. en W. van 19 juli 1955
"De vergadering zou het onjuist achten, dat de schilderijen naar het buitenland of het Rijks Museum zouden gaan.
Het beste is, dat de Burgemeester en Wethouder Van Tilburg spreken met de heren Van der Kieft (Min.) en Van den Berge, staatssecretaris van Financiën, over een speciale regeling van de successie-rechten".

Aantekening Secretaris betr. de vergadering van B.en W. van 14 sept. 1956
"De burgemeester deelt mee, dat notaris Treurniet hem voor f.15 miljoen de kunstverzameling van wijlen de heer Van Beuningen heeft aangeboden, verhoogd met 17% successierechten.."
"De secretaris wijst er op dat bij een rente van 4% en een opschrijving van 2 % de eerste jaren f.1.053.000,- op de begroting moet worden geregeld. Van f.15 miljoen wordt dat f.9 ton. De burgemeester acht dit wel hoge bedragen."

Brief Mr. W.C. Treurniet notaris 21 november 1956

Op 1 november vond een bespreking plaats met mejuffrouw Zeelenberg (weth. Financiën) in zake de verzameling Van Beuningen en werd een volledige lijst van de aan de gemeente aangeboden schilderijen e.d. overhandigd".

"Ruim een jaar geleden richtte de Burgemeester de vraag tot mij of de familie Van Beuningen bereid zou zijn de verzameling Van Beuningen aan de Gemeente Rotterdam af te staan"

Daarbij wordt gedacht aan een koop... De familie Van Beuningen heeft de ... waarbij de verzameling in stand zou blijven. Daarbij wilde men dan gaarne aan de gemeente Rotterdam, waar de heer D.G. van Beuningen zo lang heeft gewoond en gewerkt, de voorrang geven. Zelfs wilde men nog verder gaan, door genoeg te nemen met een koopprijs, die lag onder de vermoedelijke opbrengst, wanneer de verzameling in haar geheel aan een willekeurige derde zou worden verkocht".

Het ... loven...(?) is geschied door de heer Mensing directeur van Frederik Muller te Amsterdam, die meent dat een vraagprijs voor de schilderijen en andere objets d'art, welke U worden aangeboden, van f 20.000.000,- "alleszins redelijk en verantwoord" is te achten.

Afgaand op dit advies meen ik dat de vraagprijs, welke ik U namens de familie Van Beuningen heb genoemd, te weten f. 15.000.000,- met de bepaling dat de Gemeente de successierechten (17%) ter zake van de verzameling te heffen, voor haar rekening neemt, voldoet aan het beginsel waarvan de familie uitgaat, namelijk dat zij het aanbod aan de gemeente doet uit vrijgevigheid".

25 april 1957

Brief van de Minister van O.K. en W., Mr. J.M.L.Th. Cals aan B en W Rotterdam

Deelt me dat de ministerraad heeft besloten de gemeente in de gelegenheid te stellen de collectie van Beuningen aan te kopen voor 18 miljoen gulden. Het rijk verstrekt een lening aan de gemeente.

22 augustus 1958 gedrukt ontwerpbesluit B en W

Voorgelegd aan de Gemeenteraad: aankoop van de verzameling Van Beuningen met een raming van f 18.000.000,- nr. 1041: kapitaalverstrekking

door het Algemeen Leningfonds, afschrijving wordt gesteld op 50 jaar, zijnde de maximale afschrijvingsduur.

Er wordt nog over de keuze gesproken, brief Ebbinghe Wubben 24 maart 1958
Niet in het aanbod, wel van belang:

1. Gossaert, Hermaphrodite (1949, nr. 13) 2. W.v.d. Velde de Jonge, Zeegezicht bij Zandvoort (1949, 74) 3. Boudin Bennerville (1949, nr. 123) 4 Cuyp Oever rivier (1949, nr. 43).

Vervallen kunnen beide werken Seghers, nrs. 19 en 2 van het aanbod, afstand zou gedaan kunnen worden van Saenredam, Interieur Pieterskerk., nr. 56, vervallen kan Fabritius nr. 8 (man in zwart met lampetkan) en nr. 18, portret van Vondel en nr. 62 Oude man met sleutel en jongeman die biddend de handen opheft.

Notarisakte concept 21 augustus 1958

1. Wilhelmina Florentina van Beuningen, Parklaan 46
2. Daniel George van Beuningen Jr. reder, Westzeedijk 126c

Gerard Evert van Walsum, burgemeester van Rotterdam.

DG liet tot zijn enige erfgenamen achter zijn beide kinderen nl. 1 en 2
Echtgenote Albertha Eveline van Beuningen-Charlouis

Van aanvang af is het streven van de erven van Beuningen geweest de verzameling voor Nederland te behouden ..gemeente koopt voor 18 miljoen...dit bedrag wordt door de minister aan de gemeente toegewezen uit de middelen van de nv. Bank voor Nederlandsche Gemeenten.

Naamsverandering was niet op verzoek van de familie Van Beuningen, maar krachtens initiatief van het Gemeentebestuur

Gemeenteraad besluit in openbare vergadering van 11 december 1958 dat ipv Museum Boijmans zal worden gelezen Museum Boymans-van Beuningen
Notarisakte betreffende verkoop door A.E. van Beuningen-Charlouis te Vierhouten getekend op 2 oktober 1958

Met lijst van kunstwerken:A a. 1-153 schilderijen, b. 154-173 miniaturen, tekeningen e.d. c. 174-208 beeldhouwwerken B schilderijen e.a. niet opgenomen in cat. Hannema van 1949: 1-16, 18-21, 23-64, nrs. 17 en 22 tekeningen; 65-82 bronzen en beeldhouwwerk, 83, 84: bekers; ivoor,

beeldhouwwerk, tapisserie 85-98; schilderij Strozzi in Boymans: 99, andere in Boymans 100, 101. In totaal dus 208 plus 101 is 309 nummers.

NRC van 22 december 1958

Zaterdag 20 december 1958 is met een toespraak van staatssecretaris mr.

R.G.A. Höppener de collectie Van Beuningen officieel geïnstalleerd

Schenken door D.G. van Beuningen

1916

Roland Delaporte, Stilleven, inv. 1121

Geschenk D.G. van Beuningen 1916

1917

Jan Fijt, Stilleven, inv. 1212

Een van de elf kunstvrienden die het schonken

1922

Holland, omstreeks 1500, Bewening van Christus, inv. 1056

Geschenk D.G. van Beuningen 1922

1925

Peter Paul Rubens, Carmelieter monnik, inv. 1739

Verworven met grote steun van D.G.v.B.

1929

Walter Vaes, Stilleven, inv. 1888

Geschenk D.G. 1929

1930

Pieter Saenredam, Sint Janskerk, inv. 1766

Geschenk D.G., Goudriaan en Koenigs

1931

G.H. Breitner, Meisjesportret, inv. 1091

Gekocht in 1931 voor 925,- en geschenk aan Boymans

1933

Peter Paul Rubens

Thetis dompelt Achilles, inv. 1760

De centaur Chiron, inv. 1760A

Achilles vertoornd, inv. 1760B

Thetis ontvangt, inv. 1760C
Achilles doodt, inv. 1760D
Achilles wordt, inv. 1760^E
Geschenk D.G. 1933

1934

Cornelis Troost, Beslikte Zwaentje, inv. 2040
In 1934 gekocht voor 3000,- en aan Boymans in bruikleen gegeven (cat. 1935, 1937 en 1951), niet bekend wanneer geschonken

1935

Pablo Picasso, Vrouw op een terras, inv. 1688
Gekocht in 1930 bij Unger voor 15.000,-; geschonken aan het museum in 1935

Lukas Peterich, Dode haas, inv. 2058
Geschenk D.G. 1935

Gino Severini, Stilleven met masker, mozaiek, inv. 1802A
Geschenk D.G. 1935

1936

Maerten van Heemskerck, Mansportret, inv. 1347
D.G. schrijft zelf: Boymans gegeven; geschenk Vereniging Rembrandt en DG.

1938

Jacob Smits, Christus en overspelige vrouw, inv. 2103
In 1938 in bruikleen gegeven, geschonken (onbekend wanneer)

1940

Jheronimus Bosch, Bruiloft te Kana, St. 25
Jheronimus Boch, De H. Christophorus, St. 26
Jheronimus Bosch, Vleugels, St. 27 en 28

Peter Paul Rubens
Ariadne, inv. St. 29

De triomfocht, inv. St. 31

De dood, inv. St. 30

Nereide, inv. St. 32

Geschonken door D.G. in 1940 aan de Stichting Museum Boymans

1954

Jan Fijt, Stilleven met dode pauw, inv. St. 101

Geschenk D.G. van Beuningen aan de Stichting